

**Uddrag af Vestre Landsrets dom af 31. januar
2020 (bind 1 og 9)**

i sagen

**Finansiel Stabilitet
mod
K**

DOM

afsagt den 31. januar 2020 af Vestre Landsrets 8. afdeling (dommerne Torben Geneser, Mogens Heinsen og Rikke Foersom) i 1. instanssag

V.L. B-0427-11

Finansiel Stabilitet SOV

(advokat Boris Frederiksen,
advokat Jesper Saugmandsgaard Øe,
advokat Camilla Kirk og
advokat Christian Bülow, København)

mod

Boet efter **Part A (Sagsøgte)**
(advokat Erik Werlauff, Herning)

Part B (Sagsøgte)
(advokat Stepha Muurholm, Aalborg)

Part C (Sagsøgte)
(advokat Per Mogens, Aabybro)

Part D (Sagsøgte)
(advokat Asger Tue Pedersen, København)

Part E (Sagsøgte)
(advokat Per Mogens, Aabybro)

Part F (Sagsøgte)
(advokat Per Mogens, Aabybro)

Part G (Sagsøgte)

(advokat Asger Tue Pedersen, København)

Part H (Sagsøgte)

(advokat Asger Tue Pedersen, København)

Part I (Sagsøgte)

(advokat Per Mogensen, Aabybro)

Part J (Sagsøgte)

(advokat Tyge Trier, Frederiksberg)

Part K (Sagsøgte)

(advokat Arvid Andersen, København)

Part L (Sagsøgte)

(advokat Arne Almose Røpke, København)

Part P A/S (Sagsøgte)

(advokat Søren Halling-Overgaard og
advokat Birgitte Sølvkær Olesen, Aarhus)

Part M (Sagsøgte)

(advokat Søren Halling-Overgaard og
advokat Birgitte Sølvkær Olesen, Aarhus)

Part N (Sagsøgte)

(advokat Søren Halling-Overgaard og
advokat Birgitte Sølvkær Olesen, Aarhus)

Part O (Sagsøgte)

(advokat Søren Halling-Overgaard og
advokat Birgitte Sølvkær Olesen, Aarhus)

INDLEDNING

Denne sag er anlagt den 27. december 2010 ved Retten i Hjørring og ved kendelse af 15. februar 2011 henvist til behandling ved Vestre Landsret, jf. retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagsøgeren, Finansiell Stabilitet, har efter **Gl. B1's** økonomiske sammenbrud ultimo 2008 rejst erstatningskrav mod bankens ledelse og eksterne revision. De sagsøgte er ti bestyrelsesmedlemmer i banken, to direktører, **Part P A/S** og tre revisorer.

Da sagen blev anlagt i december 2010, var erstatningskravet mod alle de sagsøgte på 700 mio. kr. Finansiell Stabilitet har under sagen nedsat sine krav, så kravene mod de enkelte sagsøgte nu er i størrelsesordenen mellem 202 mio. kr. og knap 550 mio. kr.

Sagen angår spørgsmålet, om de sagsøgte har udvist ansvarspådragende adfærd over for **Gl. B1** i tiden forud for bankens økonomiske sammenbrud ultimo 2008, og i givet fald om de sagsøgtes ansvarspådragende handlinger og undladelser har påført banken tab, som kan kræves erstattet af Finansiell Stabilitet.

Finansiell Stabilitet har ikke gjort gældende, at de sagsøgte er erstatningsansvarlige for det samlede tab ved bankens økonomiske sammenbrud. Finansiell Stabilitet har derimod anført, at de sagsøgte er ansvarlige for bankens tab ved en række konkrete udlån og garantier m.v., og Finansiell Stabilitet har rejst i alt 30 erstatningskrav vedrørende disse dispositioner.

Hovedforhandlingen i sagen blev afsluttet den 25. juni 2019, hvor sagen blev optaget til dom.

Den 29. juli 2019 afgik bankens tidligere bestyrelsesformand, **Part A**, ved døden. Finansiell Stabilitet har ønsket dom over boet og har underrettet boet, jf. dødsboskiftelovens § 110. De øvrige medlemmer af bestyrelsen har med henvisning til de sagsøgtes indbyrdes friholdelses- og frifindelsespåstande ligeledes underrettet boet, idet de i givet fald ønsker dom over boet.

PÅSTANDE

FINANSIEL STABILITETS PÅSTANDE

På grundlag af påstandene i Finansiell Stabilitets sammenfattende processkrift af 15. marts 2019 kan kravene mod de enkelte sagsøgte samlet set opgøres således:

Bestyrelsesformand	Part A	547.241.308,15 kr.
Bestyrelsens næstformand	Part B	547.241.308,15 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part C	520.373.737,77 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part D	495.176.403,28 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part E	245.389.027,29 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part F	546.661.241,67 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part G	527.619.254,85 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part H	529.205.987,67 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part I	543.830.941,49 kr.
Bestyrelsesmedlem	Part J	428.657.505,75 kr.
Administrerende direktør	Part K	549.887.781,70 kr.
Direktør	Part L	545.654.575,33 kr.
	Part P A/S	381.099.289,95 kr.
Statsautoriseret revisor	Part M	381.099.289,95 kr.
Statsautoriseret revisor	Part N	381.099.289,95 kr.
Statsautoriseret revisor	Part O	202.555.568,83 kr.

Finansiell Stabilitet har i sit sammenfattende processkrift af 15. marts 2019 nedlagt følgende endelige påstande:

”...

1. Part A, Part B, Part C, Part D, Part G, Part H, Part I, Part J, Part K, Part L, Part P A/S, statsautoriseret revisor Part M og statsautoriseret revisor

Part H, Part , Part K og Part L tilpligtes in solidum at betale kr. 6.432.972,74 med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

27. Part A, Part B, Part C, Part E, Part F, Part G, Part H, Part I, Part K og Part L tilpligtes in solidum at betale kr. 25.197.334,49 med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

28. Part A, Part B, Part C, Part D, Part E, Part F, Part G, Part H, Part I, Part J, Part K, Part L, Part P A/S, statsautoriseret revisor Part M statsautoriseret revisor Part N og statsautoriseret revisor Part O tilpligtes in solidum at betale kr. 172.499.413,38 med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

29. Part A, Part B, Part C, Part D, Part F, Part G, Part H, Part I, Part J, Part K og Part L tilpligtes in solidum at betale kr. 46.782.500 med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

30. Part K tilpligtes at betale kr. 2.083.741,67 med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.

31. Part K tilpligtes at betale kr. .973.098,54 med tillæg af procesrente fra sagens anlæg til betaling sker.”

Part A's PÅSTANDE

Sagsøgte Part A har i påstandsdokument af 10. april 2019 nedlagt følgende påstande:

”1. Over for sagsøgeren, Finansiell Stabilitet S.O.V.:

Frifindelse for de påstande, sagsøgeren har nedlagt over for Part A, dvs. sagsøgerens påstand 1-29, idet omfang disse ikke er frafaldt af sagsøgeren.

Gl. B1 KONCERNEN

INDLEDNING

Bank 3 blev dannet i 1992 efter en fusion mellem Bank 4 og Bank 5.

I 2005 ændrede Bank 3 navn til Gl. B1.

Efter det økonomiske sammenbrud i Gl. B1 (den gamle bank) ultimo 2008 overdrog banken sin virksomhed til et selskab oprettet af Virksomhed 11 A/S, der fik navnet Ny B1 (den ny bank).

Gl. B1

Gl. B1 var et pengeinstitut med hovedsæde i By 1 i Nordjylland. Banken opbyggede over årene filialer i en række lokale byer i Nordjylland samt i Aarhus og København.

På ekstraordinær generalforsamling den 20. marts 2007 blev følgende ”Vedtægter for Gl. B1” (bind 1, 2726 ff.) vedtaget. Af vedtægterne, der efter det oplyste i det væsentlige svarer til bankens tidligere vedtægter, fremgår:

”Vedtægter for Gl. B1

Navn, hjemsted og formål

§ 1.

Selskabets navn er Gl. B1
Selskabets hjemsted er By 1/Jammerbugt Kommune.

Selskabets formål er at drive pengeinstitutvirksomhed, herunder varetagelse af funktioner i forbindelse med omsætning af penge, kreditmidler og værdipapirer og dermed forbundne serviceydelser.

Binavne:

Bank 6	(Gl. B1)
Bank 7	(Gl. B1)
Bank 8	(Gl. B1)
Bank 9	(Gl. B1)
Bank 3	(Gl. B1)

Kapital og aktier

§ 2.

Selskabets aktiekapital udgør kr. 89.250.000,00 fordelt på aktier á kr. 10,00 eller multipla heraf. Aktiekapitalen er fuldt indbetalt.

Aktierne i selskabet er omsætningspapirer. Aktierne skal lyde på navn og kan ikke transporteres til ihændehaver.

Erhververen af en aktie kan ikke udøve rettigheder, som tilkommer aktionærer, medmindre vedkommende er noteret i aktiebogen eller har anmeldt eller dokumenteret sin erhvervelse: Dette gælder dog ikke retten til udbytte og andre betalinger samt retten til nye aktier ved kapitalforhøjelser.

Ingen aktier har særlige rettigheder. Aktierne er frit omsættelige, og ingen aktionær er forpligtet til at lade sine aktier indløse helt eller delvist.

...

Selskabets ledelse

§ 3.

Selskabets ledelse varetages af generalforsamlingen, repræsentantskabet, bestyrelsen og direktionen.

Generalforsamlingen

§ 4.

Generalforsamlingen er selskabets øverste myndighed.

§ 5.

...

Enhver aktionær har ret til at få et bestemt emne behandlet på den ordinære generalforsamling, såfremt han skriftligt fremsætter krav herom over for bestyrelsen senest den 1. februar i året, hvor generalforsamlingen afholdes.

...

Alle selskabets generalforsamlinger er åbne for pressen.

§ 6.

Ekstraordinær generalforsamling skal indkaldes efter beslutning af repræsentantskabet, bestyrelsen eller en revisor, eller til behandling af et bestemt angivet emne på forlangende af aktionærer, der ejer mindst 1/10 af aktiekapitalen. Den ekstraordinære generalforsamling skal indkaldes inden 14 dage efter, at der er fremsat forlangende herom.

§ 7.

Dagsordenen for den ordinære generalforsamling, der skal afholdes inden udgangen af april måned; skal omfatte:

- Bestyrelsens beretning om selskabets virksomhed i det forløbne år.
- Fremlæggelse af revideret årsrapport til godkendelse.
- Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til det godkendte regnskab.
- Valg af medlemmer til repræsentantskabet.
- Valg af revisor.
- Eventuelle forslag fra bestyrelse, repræsentantskab eller aktionærer.

...

§ 9.

...

Hvert aktiekøb på kr. 10,00 giver én stemme. Ingen kan for egne aktier og/eller som fuldmægtig for andre afgive flere stemmer, end hvad der svarer til 5% af selskabets til enhver tid værende aktiekapital. [...]

...

Repræsentantskabet

§ 11.

Repræsentantskabet har 24 generalforsamlingsvalgte medlemmer.

Repræsentantskabets medlemmer, der skal være myndige personer, vælges for 4 år ad gangen, således at der hvert år afgår 1/4. Genvælg kan finde sted. Repræsentantskabsmedlemmer er dog forpligtede til at afgå senest ved den ordinære generalforsamling, der afholdes i det kalenderår, der følger umiddelbart efter året, hvori det pågældende repræsentantskabsmedlem fylder 70 år. Til repræsentantskabet kan ikke vælges personer, der tillige er bestyrelsesmedlemmer i selskabet.

...

§ 14.

Repræsentantskabet vælger 6 medlemmer til selskabets bestyrelse. Valg til bestyrelsen kan ske både inden for repræsentantskabets kreds og af personer uden for denne. Valgperioden for de af repræsentantskabet valgte bestyrelsesmedlemmer er 3 år. Genvalg kan finde sted. Repræsentantskabets valg til bestyrelse foretages hvert år på det møde, der afholdes senest 30 dage efter den ordinære generalforsamling, jf. § 12 stk. 1. Såfremt et repræsentantskabsmedlem indvælges i bestyrelsen, udtræder dette af repræsentantskabet på valgtidspunktet.

...

Repræsentantskabet træffer beslutning om:

- bestyrelsesmedlemmernes vederlag og
- forslag til generalforsamlingens ændring af vedtægter.

Bestyrelsen

§ 15.

Bestyrelsen udgøres af 6 medlemmer valgt af repræsentantskabet samt de yderligere medlemmer, som lovgivningen måtte foreskrive. [...]

...

Bestyrelsen vælger selv sin formand og næstformand. Bestyrelsens næstformand træder i enhver henseende i formandens sted, når denne ikke kan udøve sit hverv.

§ 16.

Bestyrelsesmøder afholdes mindst 10 gange om året og i øvrigt, når formanden skønner det nødvendigt eller når det forlanges af et af bestyrelsens eller direktionens medlemmer eller den af selskabets generalforsamlingsvalgte revisor eller af den interne revisionschef.

Sagerne afgøres ved simpel stemmeflerhed.

Bestyrelsen fastsætter ved en forretningsorden nærmere bestemmelse om udførelsen af sit hverv.

Over bestyrelsens forhandlinger føres en protokol, som underskrives af de i mødet tilstedeværende medlemmer.

§ 17.

Til varetagelse af den daglige ledelse af selskabet ansætter bestyrelsen en direktion. Direktionens ansættelsesvilkår fastsættes ved overenskomst mellem direktionen og bestyrelsen.

Den daglige forretningsførelse, herunder ansættelse og afskedigelse af selskabets personale, varetages af direktionen.

...

Revision

§ 19.

Selskabets årsrapport revideres af 1 af generalforsamlingen for et år ad gangen valgt statsautoriseret revisor.

Regnskabsår

§ 20.

Selskabets regnskabsår er kalenderåret.
..."

Gl. B1 KONCERNEN

Det fremgår af bankens årsrapporter for 2003-2007, at banken som led i sin vækststrategi etablerede og erhvervede en række datterselskaber og associerede selskaber, og at disse selskaber havde en central rolle for bankens indtjening og virke.

Om datterselskaber og associerede selskaber fremgår følgende af bankens årsrapport for 2004 (bind 1, 2960 f.):

"En betydelig del af koncernens indtjening skabes i datterselskaber og associerede selskaber. De fleste datterselskaber er knyttet til moderselskabet **Bank 3** via datterselskabet **Holding 1 (H1)**.

I forhold til 2003 er pantebrevsaktiviteterne udskilt fra underkoncernen **H1** til et af **Bank 3** direkte ejet 50 pct. associeret selskab - **Virksomhed 13 A/S (V13 A/S)**

Pantebrevsinvesteringsselskabet **Virksomhed 6 ApS** er associeret til **Bank 3**.

Af bankens årsrapporter for 2005, 2006 og 2007 fremgår om udviklingen i regnskabets hovedposter bl.a., at sammensætningen af aktiviteterne på grund af den valgte strategi er væsentligt anderledes i **Gl. B1** koncernen end i andre finansielle virksomheder.

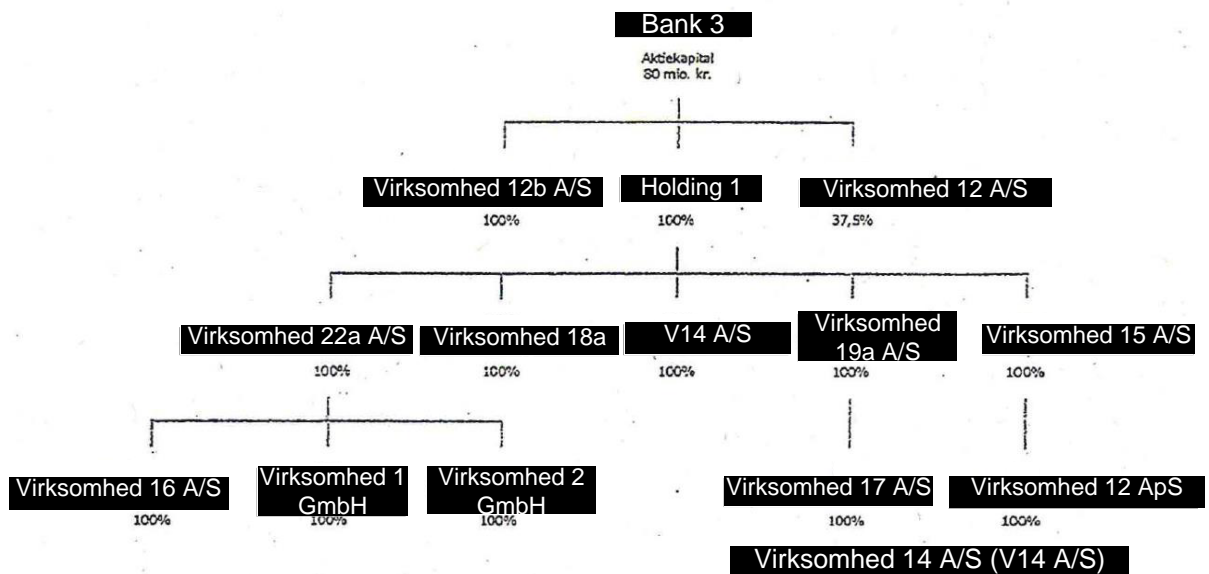
Om koncernudvikling hedder det i bankens årsrapport for 2007 (bind 1, 3412) bl.a.:

”I 2007 fortsatte væksten på næsten alle koncernens forretningsområder. Aktivitetsforøgelsen er gennemført i pengeinstitutvirksomheden samt i koncernens nicheaktiviteter herunder primært på det tyske ejendoms- og fordringsmarked.”

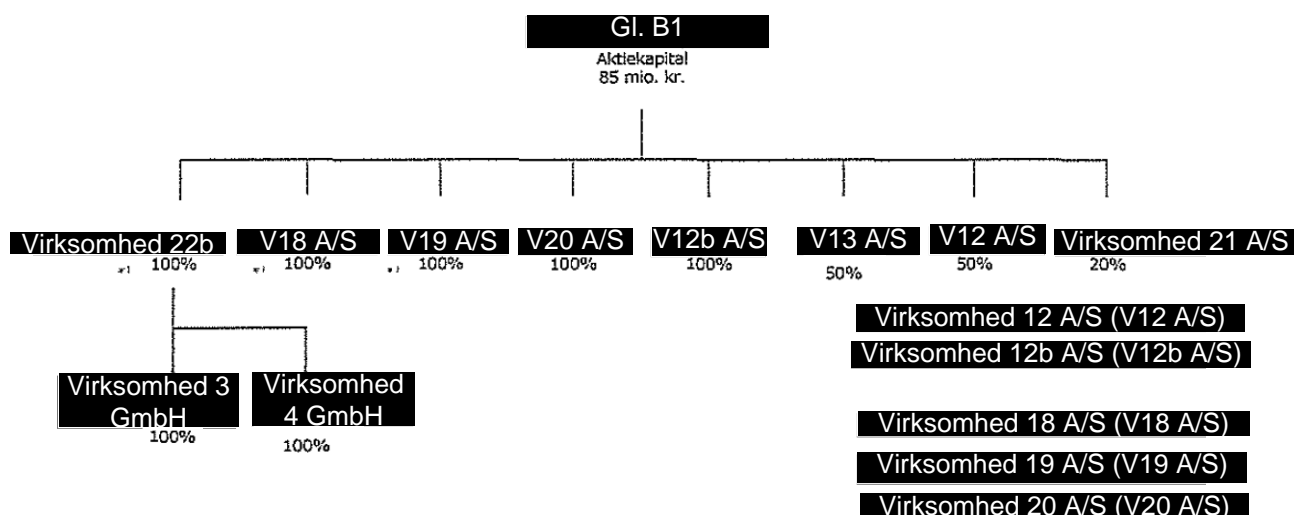
Der er i sagen fremlagt referater af koncernledermøder i perioden fra ultimo 2007 og første halvår 2008.

SELSKABSSTRUKTUREN

I bankens årsrapport for 2003 er selskabsstrukturen i **Gl. B1** koncernen illustreret ved følgende koncerndiagram (bind 1, 2931):

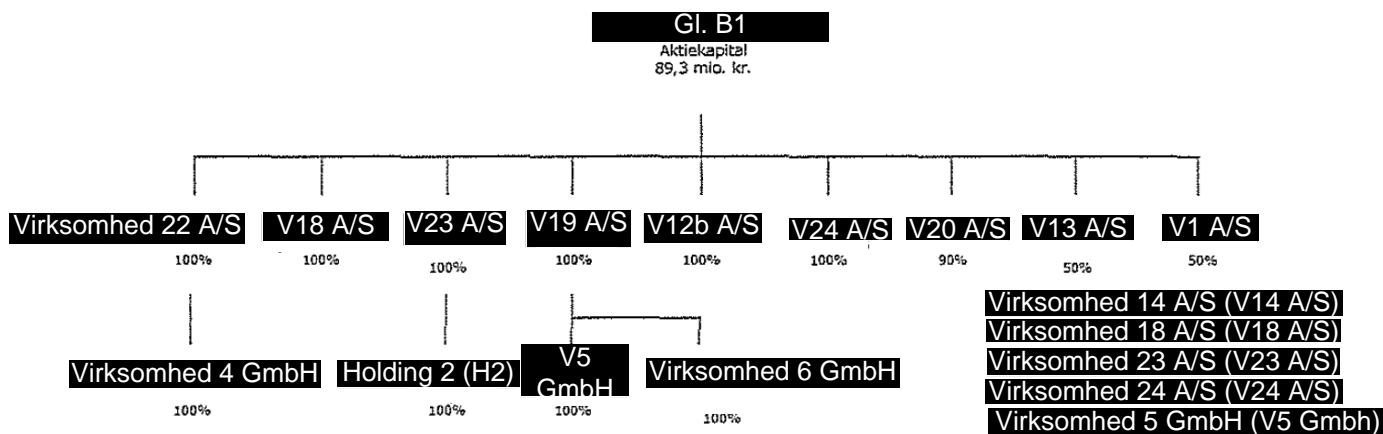

I bankens årsrapport for 2005 er selskabsstrukturen i **Gl. B1** koncernen illustreret ved følgende koncerndiagram (bind 1, 3029):

*) Selskaberne er underlagt **Gl. B1** fra 31. december 2005 i forbindelse med likvidationen af **H1**

I bankens årsrapport for 2007 er selskabsstrukturen i **Gl. B1** koncernen illustreret ved følgende koncerndiagram (bind 1, 3430):

BANKENS DATTERSELSKABER OG ASSOCIEREDE SELSKABER

Bankens årsrapporter fra 2003 – 2007 indeholder oplysninger om datterselskaber og associerede selskaber.

Der er derudover fremlagt en række supplerende oplysninger vedrørende bankens datterselskaber og associerede selskaber, herunder udkrifter fra Erhvervsstyrelsen, årsrapporter, ”Plan og budget”, bestyrelsesreferater fra bl.a. **V13 A/S** og materiale indhentet til brug for et eventuelt salg af **Virksomhed 19 A/S (V19 A/S)**

LANDSRETTENS BEGRUNDELSE OG RESULTAT

INDLEDNING

Denne sag drejer sig om, hvorvidt de sagsøgte bestyrelsesmedlemmer, direktører og eksterne revision i **Gl. B1** har udvist ansvarspådragende adfærd over for banken forud for bankens økonomiske sammenbrud ultimo 2008, og i givet fald om de sagsøgtes ansvarspådragende handlinger og undladelser har påført banken tab, som kan kræves erstattet af sagsøgeren, Finansiell Stabilitet.

Finansiell Stabilitets erstatningskrav er rejst som bankens krav mod den tidligere ledelse i banken og bankens eksterne revision. Finansiell Stabilitet har ikke gjort gældende, at de sagsøgte er ansvarlige for det samlede tab ved bankens økonomiske sammenbrud. Finansiell Stabilitet har derimod anført, at de sagsøgte er ansvarlige for bankens tab ved en række konkrete udlån og garantier m.v., og Finansiell Stabilitet har rejst i alt 30 erstatningskrav vedrørende disse dispositioner.

Landsretten tillader, at Finansiell Stabilitet nedlægger de påstande og fremsætter de anbringender, der fremgår af Finansiell Stabilitets to processkrifter af 15. marts 2019, der er betegnet henholdsvis ”Sammenfattende processkrift – Finansiell Stabilitet” og ”Sammenfattende processkrift – tabsopgørelse”, da de sagsøgte har haft tilstrækkelig mulighed for at varetage deres interesser, jf. retsplejelovens § 363.

GRUNDLAGET FOR ERSTATNINGSANSVAR

Højesterets dom i sagen vedrørende Capinordic Bank

Højesteret afsagde den 15. januar 2019 dom i en sag vedrørende Capinordic Bank A/S (U.2019.1907H).

Capinordic Bank gik konkurs den 11. februar 2010. Samme dag indgik bankens konkursbo aftale med et datterselskab af Finansiell Stabilitet om overtagelse af aktiver og passiver tilhørende banken. Sagen angik Finansiell Stabilitets erstatningskrav mod Æ, som var formand for bankens bestyrelse, Ø, som var medlem af bestyrelsen, og Å, som var bankens direktør. Sagens hovedspørgsmål var, om de tre ledelsesmedlemmer havde pådraget sig erstatningsansvar over for banken for tab på 11 konkrete udlånsengagementer.

I dommen anførte Højesteret følgende om grundlaget for erstatningsansvar:

”3. Grundlaget for erstatningsansvar

3.1. Ansvarsvurderingen

Af den dagældende aktieselskabslovs § 140, 1. pkt., fremgår, at bestyrelsesmedlemmer og direktører, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet selskabet skade, er pligtige at erstatte denne.

Bestemmelsen, der med mindre sproglige justeringer er videreført i selskabslovens § 361, stk. 1, 1. pkt., fastsætter et almindeligt culpaansvar. Der er ikke i lovgivningen i øvrigt eller efter retspraksis grundlag for at fastslå, at der gælder en skærpet ansvarsnorm for ledelsesmedlemmer i en bank.

En beslutning om at yde et lån beror i vidt omfang på et forretningsmæssigt skøn navnlig på grundlag af en kreditvurdering af låntager. Skønnet skal foretages på et forsvarligt grundlag. I kreditvurderingen må bl.a. indgå formålet med lånet, låntagers økonomiske forhold, den stillede sikkerhed og kundens evne til at drive sin virksomhed, herunder i lyset af den almindelige økonomiske konjunktur. Hvilke krav, der skal stilles, for at en bevilling kan anses for at være forsvarlig, vil bero på en samlet vurdering i det enkelte tilfælde. Højesteret finder, at der bør udvises forsigtighed med at tilsidesætte det forretningsmæssige skøn, der er udøvet af bankens bestyrelse og direktion ved bevillingen af et lån.

Samme forsigtighed skal ikke udvises, hvis det må antages, at en bevilling af et lån eller en anden disposition knyttet hertil ikke alene er foretaget ud fra forretningsmæssige hensyn til banken, men også ud fra andre – og banken uvedkommende – hensyn. Højesteret finder, at der i en sådan situation må stilles skærpede krav til, at det er blevet sikret, at bankens interesser ikke er tilsidesat. Det bemærkes i den forbindelse, at der i lov om finansiell virksomhed § 78 er fastsat regler, der har til formål at forhindre interessekonflikter i forhold til bestyrelsesmedlemmer og direktører.

Vurderingen af, om en lånebevilling, som en direktion eller bestyrelse i en bank har besluttet, har været forsvarlig, må foretages på baggrund af de oplysninger, som forelå på bevillingstidspunktet. Der må lægges vægt på den viden, som det enkelte ledelsesmedlem på dette tidspunkt havde eller havde adgang til. Det må endvidere tillægges betydning, om direktionen eller be-

styrelsen – hvis der har været anledning hertil – har sørget for, at nødvendige yderligere oplysninger blev tilvejebragt, før lånet blev bevilget.

Højesteret finder, at der ved vurderingen af, om der er handlet ansvarspådragende, tillige må tages hensyn til eventuelle advarsler mv. fra Finanstilsynet. I den foreliggende sag må det indgå, at en række lånebevillinger er givet efter finanskrisens indtræden, og efter at Finanstilsynet i sommeren 2008 advarede banken om at udvise forsigtighed med, hvem banken lånte penge ud til, herunder især inden for ejendomssektoren. Igen i september 2008 advarede Finanstilsynet banken mod omfattende ejendomseksponering, og i december 2008 advarede tilsynet om manglende nedbringelse af udlån trods yderligere forværring af boniteten af bankens engagementer.

3.2. Betydningen af eventuel overtrædelse af lovgivningen

Banker er undergivet en omfattende regulering efter lov om finansiel virksomhed. Loven indeholder dog kun i begrænset omfang krav til bankers långivning og kreditvurdering. Det er i lovens § 70 fastsat, at bestyrelsen for så vidt angår bankens væsentligste aktivitetsområder skal udfærdige skriftlige retningslinjer, hvori arbejdsdelingen mellem bestyrelse og direktion fastlægges. I § 71 er fastsat krav til bestyrelsens overordnede og strategiske funktioner samt krav til effektive former for virksomhedsstyring. Efter § 71 må der for hver enkelt finansiel virksomhed tages stilling til, hvilke foranstaltninger der skal træffes, for at reglerne er opfyldt. Finanstilsynet har i en vejledning beskrevet sin praksis vedrørende § 71.

Bestemmelserne i § 70 og § 71 i lov om finansiel virksomhed opstiller krav til indretning og drift af en bank. Højesteret finder, at bestemmelserne ikke har en sådan karakter, at en tilsidesættelse i sig selv vil være tilstrækkelig til at anse et ledelsesmedlem i en bank for erstatningsansvarlig. For så vidt angår andre bestemmelser i den finansielle lovgivning må det bero på de hensyn, der ligger bag den enkelte bestemmelse, om en overtrædelse vil kunne indebære erstatningsansvar for et ledelsesmedlem i en bank.

3.3. Betydningen af eventuel overtrædelse af bankens interne regler

Bevillingsbeføjelserne i en bank tilkommer bestyrelsen, som helt eller delvist inden for nærmere angivne rammer kan delegerer sin bevillingsret til direktionen, jf. lov om finansiel virksomhed § 70. Bestyrelsen fastlægger de nærmere retningslinjer for denne delegation i kreditinstruksen og fastsætter i kreditpolitikken retningslinjer for bankens ansattes kreditgivning. Hvis bankens direktion handler i strid med kreditinstruksen eller kreditpolitikken, står det enkelte direktionsmedlem til ansvar over for bestyrelsen. Bestyrelsen kan fravige eller tillade fravigelse af sine egne retningslinjer, i det omfang en sådan fravigelse ikke er i strid med lovgivningen eller i øvrigt må anses for uforsvarlig.

Højesteret finder, at den omstændighed, at bestyrelsen fraviger egne retningslinjer eller accepterer, at bankens direktion fraviger disse, ikke i sig selv kan anses for ansvarspådragende. Et ansvar må forudsætte, at det efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde har været uforsvarligt at fravige egne retningslinjer eller acceptere en sådan fravigelse.

3.4. Betydningen af Finanstilsynets undersøgelse af enkelte udlånsengagementer

Finanstilsynet foretager som led i sit tilsyn en gennemgang af udvalgte låneengagementer. Tilsynet vurderer i den forbindelse det enkelte låns bonitet med henblik på opgørelse af bankens solvensbehov. Der er ikke tale om, at Finanstilsynet vurderer, om det var forsvarligt at bevilge lånet. Højesteret finder imidlertid, at det ved vurderingen af, om en bankledelse har pådraget sig erstatningsansvar, efter omstændighederne kan indgå, at Finanstilsynet har foretaget en bedømmelse af lånets bonitet. Der må i den forbindelse lægges vægt på, hvilket oplysningsgrundlag Finanstilsynet havde, og hvor tæt bedømmelsen tidsmæssigt er foretaget på lånets bevilling.

3.5. Betydningen af revisionen

Højesteret tiltræder, at bankens revisions vurdering af et låneengagement og behov for nedskrivning kan indgå i bedømmelsen af, om bevillingen af et lån har været forsvarlig.

3.6. Øvrige spørgsmål af betydning for vurderingen af de 11 udlånsengagementer

Som anført af landsretten er lånebeløb vedrørende nogle af engagementerne, som skulle bevilges af bestyrelsen, helt eller delvist udbetalt forud for bestyrelsens godkendelse af bevillingen (efterbevillinger). Højesteret lægger ligesom landsretten til grund, at [Æ] og [Ø] ikke har påtalt eller søgt at forhindre denne praksis, og de må derfor anses for at have accepteret fremgangsmåden. Højesteret tiltræder, at dette – i de tilfælde, hvor en bevilling må anses for uforsvarlig – indebærer, at de er erstatningsansvarlige for tabet på hele lånet, og at det således ikke har betydning, om lånet eller en del heraf var udbetalt, da de deltog i bestyrelsens beslutning om efterbevilling af lånet.

Højesteret tiltræder endvidere, at det forhold, at et lån er udbetalt forud for bestyrelsens bevilling, ikke i sig selv medfører erstatningsansvar. Det afgørende er, som anført af landsretten, om bevillingen ud fra det grundlag, der forelå for [Æ] og [Ø] på det tidspunkt, hvor de traf beslutning om efterbevilling, må anses for forsvarlig.

I tilfælde, hvor [Å] har indstillet til bestyrelsen at bevilge et lån, og kreditindstillingen er uforsvarlig, fritager det ham ikke for erstatningsansvar, at bestyrelsen har bevilget lånet.

Hvis et lån, som må anses for uforsvarligt, er bevilget af [Å] som en direktionsbevilling, kan [Æ] og [Ø] være ansvarlige herfor, hvis det er godtgjort, at de har involveret sig ved lånebeslutningen.

Højesteret finder ligesom landsretten, at det er godtgjort, at [Ø] i flere tilfælde spillede en meget aktiv rolle i forbindelse med forhandlingen med kunden om låneengagementer og vilkårene herfor, at han i flere tilfælde har givet besked til bankens ansatte om bevilling af lån på en måde, der af de ansatte måtte forstås som en ordre om, at et lån skulle bevilges på bestemte vilkår, og at det var meget vanskeligt at sige [Ø] imod. Det forhold, at en beslutning om at bevilge et lån reelt må anses for truffet af [Ø], eller det

forhold, at han på anden måde har påvirket beslutningsprocessen, kan imidlertid som anført af landsretten ikke anses for i sig selv at være ansvarspådragende. Det afgørende er, om det på grundlag af de oplysninger, der forelå på tidspunktet for bevillingen, var forsvarligt at bevilge lånet.”

Landsrettens bemærkninger om erstatningsansvar

Landsretten har bedømt nærværende sag vedrørende **Gl. B1** på baggrund af Højesterets bemærkninger om grundlaget for erstatningsansvar i sagen vedrørende Capinordic Bank, der som nævnt angik tre medlemmer af bankens ledelse.

I denne sag er der også rejst erstatningskrav mod bankens eksterne revision. Ansvar for revisorerne må som udgangspunkt forudsætte, at bankens ledelse har begået ansvarspådragende fejl, som har ført til tab for banken, og at revisorerne har handlet ansvarspådragende ved ikke at afdække og påpege disse forhold, jf. Højesterets dom af 24. april 2019 vedrørende sagsomkostninger til revisorerne i sagen om Roskilde Bank (U.2019.2639H).

Det er ikke under denne sag ved gennemførelse af syn og skøn, indhentelse af sagkyndige erklæringer eller udtalelser fra brancheorganisationer blevet belyst, om **Gl. B1** har været indrettet og drevet på samme måde som andre banker, eller hvilke krav der generelt kan stilles til et forsvarligt grundlag for kreditgivning i en bank m.v.

Landsretten finder det efter bevisførelsen ikke godtgjort, at **Gl. B1** har været indrettet og drevet på en måde, der i sig selv kan begrunde et erstatningsansvar for de sagsøgte medlemmer af bankens bestyrelse og direktion for tab på de udlån og garantier m.v., som Finansiell Stabilitets påstande vedrører. Det beror således på en konkret vurdering af de enkelte udlån og garantier m.v., om de sagsøgte ledelsesmedlemmer kan pålægges erstatningsansvar.

Vurderingen af, om en lånebevilling m.v. har været forsvarlig, må foretages på baggrund af de oplysninger, som forelå på bevillingstidspunktet, men landsretten har ikke anset det for udelukket i vurderingen at inddrage efterfølgende forhold, hvis disse har kunnet belyse, om beslutningen om at yde et lån eller stille en garanti m.v. var forsvarlig, da den blev truffet. Det kan for eksempel ved vurderingen af, om bankens ledelse har pådraget sig erstatningsansvar, efter omstændighederne indgå, at Finanstilsynet har foretaget en bedømmelse af låneengagementet, ligesom bankens revisions vurdering af et låneengagement og behov for

nedskrivning kan indgå i bedømmelsen af, om bevillingen af et lån har været forsvarlig, jf. Højesterets dom i Capinordic-sagen. Der kan heller ikke bortses fra, at baggrunden for og størrelsen af tabet efter omstændighederne kan spille en rolle ved ansvarsvurderingen.

Der er – som i sagen vedrørende Capinordic Bank – også i denne sag tale om, at lånebeløb vedrørende nogle af engagementerne, som skulle bevilges af bestyrelsen, helt eller delvist er udbetalt forud for bestyrelsens godkendelse af bevillingen (efterbevillinger). Landsretten lægger til grund, at de sagsøgte medlemmer af bestyrelsen ikke har påtalt eller søgt at forhindre denne praksis, og at de derfor må anses for at have accepteret fremgangsmåden. I tilfælde, hvor en bevilling måtte blive anset for uforsvarlig, indebærer dette, at de er erstatningsansvarlige for tabet på hele lånet, og det har således ikke betydning, om lånet eller en del heraf var udbetalt, da de deltog i bestyrelsens beslutning om efterbevilling af lånet. For så vidt angår bevillingen den 27. oktober 2008 af et overtræk på 9.446.557,22 kr., hvor der forelå en særlig situation, henvises til afsnittet herom nedenfor.

Det må indgå ved vurderingen af, om bankens bestyrelse har udvist ansvarspådragende adfærd, om der er tale om bevillinger, som alene blev forelagt bestyrelsen til efterretning. Det kan ikke kræves, at bestyrelsen behandlede disse bevillinger lige så indgående som de bevillinger, der blev givet af bestyrelsen eller blev forelagt bestyrelsen til efterbevilling.

Det må efter bevisførelsen – herunder de afgivne forklaringer – lægges til grund, at **Part L** under sin første ansættelse i banken fra september 2001 til foråret 2008 normalt slet ikke beskæftigede sig med bevillinger. Hverken hans daværende stilling som direktør eller hans tilstedeværelse ved bestyrelsesmøder kan i sig selv begrunde, at han er erstatningsansvarlig for eventuelle uforsvarlige bevillinger, der blev givet i den periode. Det afgørende er, om han konkret har været involveret i bevillingen.

ENGAGEMENTER

Finansiel Stabilitet har blandt andet gjort gældende, at kreditsagsbehandlingen i banken har været uforsvarlig i forbindelse med en række konkrete bevillinger, og at banken derved har lidt et samlet tab på 326.372.661,95 kr., der fordeler sig således (Finansiel Stabilitets sammenfattende processkrift af 15. marts 2019, side 20):

De sagsøgte ledelsesmedlemmer **Part A**, **Part B**, **Part F**, **Part H**, **Part I**, **Part J** og **Part K** frifindes derfor for påstand 23 og påstand 24.

For så vidt angår de sagsøgte **Part P**, statsautoriseret revisor **Part M**, statsautoriseret revisor **Part N** og statsautoriseret revisor **Part O** henvises til afsnittet herom.

PANTEBREVE OG PANTEBREVSGARANTIER (PÅSTAND 28)

Indledning

Finansiell Stabilitets påstand 28 er opgjort således:

1. Tab på tilbagekøbte pantebreve i alt	26.845.452,97 kr.
2. Betaling ifølge aftale af 11. december 2008 med V8 A/S	42.201.081,41 kr.
3. Betaling ifølge forligsaftale med Bank 10	83.708.879,00 kr.
4. Betaling ifølge forligsaftale med GLB1 fonden	<u>19.744.000,00 kr.</u>
Påstand 28	172.499.413,38 kr.

Faktum vedrørende post 1 og 2 i påstand 28

De to første poster i opgørelsen af påstand 28 på 26.845.452,97 kr. og 42.201.081,41 kr. knytter sig til aftalerne af henholdsvis 27. december 2007 og 13. februar 2008 med **V8 A/S** om kvalitetssikring af pantebreve. Disse aftaler udmøntede sig i bankens udstedelse af fire pantebrevsgarantier på i alt 130 mio. kr.

Aftalen af 27. december 2007 med **V8 A/S** om kvalitetssikring af pantebreve blev indgået i tilknytning til en aftale om køb af en portefølje af pantebreve med en restgæld på ca. 300 mio. kr., som **V8 A/S** havde indgået den 14. – 19. december 2007 med **V1 A/S** som sælger. Banken stillede herefter en garanti på 45 mio. kr. over for **V8 A/S** og en garanti på 25 mio. kr. over for **Bank 38**, som nogle af pantebrevene var blevet videresolgt til.

Aftalen af 13. februar 2008 med **V8 A/S** om kvalitetssikring af pantebreve blev indgået i tilknytning til en aftale om køb af en portefølje af pantebreve med en restgæld på op til 250 mio. kr., som **V8 A/S** indgik den 13. – 14. februar 2008 med **Gl. B1** og **Gl.B1**fonden som sælgere. Banken stillede herefter en garanti på 40 mio. kr. over for **V8 A/S** og en garanti på 20 mio. kr. over for **Bank 38**, som nogle af pantebrevene var blevet videresolgt til.

Beløbet på 26.845.452,97 kr. angives at udgøre bankens tab på pantebreve tilbagekøbt fra **V8 A/S** i henhold til (tre af) garantierne. Beløbet på 42.201.081,41 kr. angives at vedrøre bankens tab i forbindelse med aftalen af 11. december 2008 med **V8 A/S** om ”tilbagekøb” af garantierne, hvorved banken blev frigjort for garantiforpligtelserne. Aftalen af 11. december 2008 omfattede ikke de pantebreve, der forinden var tilbagekøbt af banken i henhold til garantierne.

Kravene i post 1 og 2 i påstand 28 er baseret på, at der efter Finansiell Stabilitets opfattelse blev udvist ansvarspådragende adfærd i forbindelse med bankens udstedelse af pantebrevs-garantier, og indgåelsen af aftalen af 11. december 2008 om ”tilbagekøb” af garantier må betragtes som et forsøg på tabsbegrænsning.

Part K's bemyndigelse

Efter ændringen af bestyrelsens § 70-instruks i oktober 2006 kunne direktionen maksimalt indkøbe og sælge pantebrevsporteføljer på 50 mio. kr. uden bestyrelsens godkendelse. Tidligere havde grænsen været 30 mio. kr.

Aftalen af 13. – 14. februar 2008 om **V8 A/S'** køb af pantebreve fra **Gl. B1** og **Gl.B1**fonden er underskrevet af **Part K** og **V1** på vegne af banken.

Ifølge **Vidne 35's** notat af 30. oktober 2008 til **Part L** om salg af pantebreve blev der ved aftalen blandt andet solgt pantebreve fra to depoter i **Gl. B1** med en restgæld på henholdsvis 95.051.465,31 kr. og 73.838.205,74 kr. Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at salget af disse pantebrevsporteføljer ikke var godkendt af bankens bestyrelse. **Part K** burde personligt have sikret sig bestyrelsens godkendelse,

inden han sammen med [V1] forpligtede banken. Ved at sælge pantebrevene uden bestyrelsens godkendelse har [Part K] overskredet sin bemyndigelse.

Det fremgår af bankens forretningsgange vedrørende kreditområdet fra henholdsvis 2005 og 2008, at pantebrevsgarantier bevilges efter bevillingsreglerne. Der er i den forbindelse henvist til afsnit 3.5.1 i forretningsgangene om bevillingsregler. [Part K's] bevilningsbeføjelse var efter en ændring i oktober 2006 på 15 mio. kr. i samlet engagement, 15 mio. kr. på blancoengagement, 10 mio. kr. på byggelån, 10 mio. kr. på sags/konverteringsgarantier og 10 mio. kr. på betalingsgarantier.

Aftalen af 27. december 2007 med [V8 A/S] om kvalitetssikring af pantebreve er underskrevet af [Part K] og [V1] på vegne af banken. Garantien på 45 mio. kr. ([Kontonr. 57]) og garantien på 25 mio. kr. ([Kontonr. 56]), der begge blev udfærdiget i tilknytning til aftalen om kvalitetssikring, er den 12. marts 2008 underskrevet af [Part K] og [V1] på vegne af banken.

Aftalen af 13. februar 2008 med [V8 A/S] om kvalitetssikring af pantebreve er underskrevet af [Part K] og [V1] på vegne af banken. I tilknytning til aftalen om kvalitetssikring blev der udfærdiget to garantier på henholdsvis 40 mio. kr. og 20 mio. kr. Garantien på 40 mio. kr. er ikke nummereret, og den er ikke underskrevet. Garantien på 20 mio. kr. ([Kontonr. 58]) er underskrevet uden angivelse af datering af [Part K] og [V1] på vegne af banken.

Selv om garantien på 40 mio. kr. ikke er underskrevet, må banken anses for forpligtet af garantien, der er udstedt i henhold til aftalen af 13. februar 2008 om kvalitetssikring. Garantien er efter det oplyste bogført i banken og efterlevet i praksis.

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at de fire pantebrevsgarantier ikke blev bevilget af bestyrelsen efter bevillingsreglerne. Dispositionerne vedrørende de fire garantier var af en sådan karakter og størrelse, at [Part K] personligt burde have sikret sig, at de blev forelagt for bestyrelsen til bevilling, inden han sammen med [V1] forpligtede banken. Ved at stille garantierne har [Part K] overskredet sin bemyndigelse.

Risikoen ved garantierne

Ved at stille de fire pantebrevsgarantier påtog banken sig umiddelbart en risiko for at skulle dække tab på pantebrevene på indtil 130 mio. kr., herunder også tab på pantebreve, som ikke blev solgt af banken. Denne risiko må i sig selv betragtes som væsentlig.

Desuden indebar udformningen af pantebrevsgarantierne sammenholdt med den praktiske håndtering af garantierne, at banken kunne få et tilbagebetalingskrav mod garantimodtageren, såfremt det efterfølgende viste sig, at garantiens maksimum var blevet overskredet.

To af de omhandlede garantier på henholdsvis 25 mio. kr. (**Kontonr. 56**) og 20 mio. kr. (**Kontonr. 58**) var stillet over for **Bank 38** . Risikoen for, at **Bank 38** ikke kunne have dækket et eventuelt krav på tilbagebetaling, må antages at have været beskeden. De to øvrige garantier på henholdsvis 45 mio. kr. (**Kontonr. 57**) og 40 mio. kr. (ikke nummereret) var stillet over for **V8 A/S** . Det må antages, at der i hvert fald ultimo 2008 var en ikke ubetydelig risiko for, at **V8 A/S** ikke kunne have dækket et eventuelt krav på tilbagebetaling.

Risikoen for, at modtageren af garantierne ikke kunne dække et eventuelt tilbagebetalingskrav, kan have været medvirkende til Finansiell Stabilitets beslutning om ”tilbagekøb” af de 4 garantier for i alt 50 mio. kr., hvorved banken blev frigjort for garantiforpligtelserne.

Ifølge såvel **Adv.f.1's** notat af 14. november 2008 med bilag B som bilag 1.4 til aftalen af 11. december 2008 med **V8 A/S** om ”tilbagekøb” af garantier havde banken tilbagekøbt pantebreve med en hovedstol på 165.759.583 kr. under garantierne.

Det kan imidlertid ikke lægges til grund, at der i tilknytning til garantierne rent faktisk er lidt et tab direkte som følge af garantimodtagerens manglende betalingsevne, og et sådant krav er heller ikke gjort gældende af Finansiell Stabilitet. Der er efter det oplyste ikke opstået en situation, hvor garantiernes maksimum var blevet overskredet, og hvor **Gl. B1** som følge heraf havde et udækket tilbagebetalingskrav mod garantimodtager, jf. herved afsnittet nedenfor om post 1 i tabsopgørelsen.

Regaranti

I aftalen af 27. december 2007 om kvalitetssikring af pantebreve anføres det blandt andet, at ”Som afløsning for kvalitetssikringen stiller **Gl. B1** og **Bank 11** på vegne af **V1 A/S** en bankgaranti på kr. 70.000.000, og denne udstedes i januar 2008”.

I bankens brev af 16. juni 2008 til Finanstilsynet om ”Ejendomsrelaterede engagementer i **Gl. B1**” omtales regaranti af **Bank 11**. I forbindelse med en redegørelse for omfanget af koncernens eksponering i pantebreve anføres det i brevet, at ”I løbet af efteråret 2007 og primo 2008 har **Gl. B1** og **V1 A/S** nedbragt sine beholdninger væsentligt, og i denne forbindelse er der udstedt garantier for i alt kr. 140 mio. kr., hvoraf **Bank 11** regaranterer for 35 mio. kr.”

V1, **Part K** og **V4** har afgivet forklaring vedrørende brevet af 16. juni 2008 og spørgsmålet om regaranti fra **Bank 11**.

Vidne 37 har blandt andet forklaret, at han fik refereret af **Person 7**, som var administrerende direktør i **Bank 11**, ”at der skulle stilles nogle garantier, som for **Bank 11's** vedkommende blev erstattet af, at sparekassen skulle yde **Vidne 42** eller dennes selskaber et lån”. Foreholdt brevet af 16. juni 2008 fra **Gl. B1** til Finanstilsynet med omtalen af en regaranti har **Vidne 37** forklaret, at ”Han mener ikke, at **Bank 11** havde stillet en sådan regaranti”.

Det anføres i et notat dateret såvel 4. som 19. november 2008 fra **Vidne 35** til **Person 1** med emnet ”Garantirisiko”, at det er ”... aftalt, at **Bank 11**, **By 3** regaranterer kr. 35 mio. vedr. **V1 A/S** salg den 28-12-07”. Herefter anføres det i notatet, at ”Regarantier er endnu ikke stillet – der tages tiltag til at dette forhold snarest bringes på plads”. Senere i notatet anføres det, at ”I forbindelse med fondens salg af pantebreve den 19-2-08, er der aldrig stillet en regaranti fra mellem banken og fonden”.

Vidne 35 har blandt andet forklaret, at ”**Gl. B1** havde stillet den fulde garanti, og så skulle **Bank 11** regarantere for halvdelen, men den regaranti kom aldrig på plads”.

I **Person 1's** statusrapport af 11. november 2008 omtales de fire pantebrevsgarantier på i alt 130 mio. kr., hvorefter det blandt andet anføres i rapporten, at ”Der er ikke indhentet regaranti fra **Bank 11** for garantien for **V1 A/S**”.

I en oversigt over udestående garantier (bilag B til **Adv.f.1's** notat af 14. november 2008) omtales regaranti af **V1 A/S**, idet der i overskrifterne over to skemaer anføres henholdsvis ”**Kontonr. 56** **Bank 38** med regaranti af **V1 A/S** 25 mio” og ”**Kontonr. 57** **V8 A/S** med regaranti af **V1 A/S** 45 mio”.

I noterne til **V1 A/S** årsrapport for 2007 anføres det, at ”Selskabet har afgivet tabsgarantier for solgte pantebreve for 70 mio. kr. Garantierne udløber senest den 1. januar 2010”. Årsrapporten indeholder en hensættelse på 1,5 mio. kr., som **Part M** har forklaret var til dækning af garantien. **Part M** har endvidere forklaret, at garanti-forpligtelsen var indregnet i **Gl. B1's** balance med halvdelen, og at hvis garantien havde været stillet af banken alene, ville den indgå med det fulde beløb på 70 mio. kr.

I et notat af 21. november 2008 fra **Part P** ved **Part O** og **Part M** til bankens bestyrelse omtales pantebrevsgarantierne på i alt 130 mio. kr. Det anføres blandt andet i notatet, at ”Der foreligger ikke afgivne regarantier”.

I et notat af 28. november 2008 fra **Vidne 35** om pantebrevsgarantier anføres det blandt andet, at ”Området fortæller, at det er det aftalt, at **Bank 11**, **By 3** regaranterer kr. 35 mio. vedr. **V1 A/S** salg den 28-12-07. Regarantier er endnu ikke stillet – og de 2 bestyrelsesmedlemmer der repræsenterer **Bank 11's** interesser husker kun svagt hændelsesforløbet”. Det hedder videre i notatet, at ”Af **V1 A/S** officielle regnskab fremgår det, at der er stillet regaranti for kr. 70 mio. – Det er ikke lykkedes mig at finde papirerne herpå”. Desuden anføres det, at ”I forbindelse med fondens salg af pantebreve den 19-2-08, er der aldrig stillet en regaranti fra mellem banken og fonden”.

I en rapport af 4. december 2008 om ”Pantebrevsgarantier stillet af banken” udarbejdet af **Vidne 38** fra intern revision anføres det blandt andet, at ”Banken har stillet garantier på i alt kr. 130 mio. i forbindelse med to salg, hvor pantebreve fra **Gl.B1** fonden og **V1 A/S** indgår. **Gl.B1** fonden og **V1 A/S** har ikke betalt garantiprovision eller afgivet regaranti, og risikoen påhviler derfor som udgangspunkt banken”. I notatets punkt 2.1 om salg af pante-

breve fra **Gl. B1** og **Gl. B1** fonden anføres det blandt andet, at ”Der er ikke set en regaranti fra **Gl. B1** fonden. Iflg. pantebrevsafdelingen er regaranti ikke aftalt eller underskrevet, og der er heller ikke aftalt betaling af garantiprovision eller betalt for garantierne vedrørende **Gl. B1** fonden”. I notatets punkt 2.2 om salg af pantebreve fra **V1 A/S** anføres det blandt andet, at ”Der er ikke set en regaranti fra **V1 A/S** på garantien, og der er ikke sket betaling for garantierne vedrørende **V1 A/S**”.

I en revisionsprotokol af 4. december 2008 fra **Part P** vedrørende perioderegnskabet pr. 30. september 2008 for **Gl. B1** fonden i betalingsstandsning omtales det, at **Gl. B1** har formidlet salg af pantebreve fra henholdsvis fonden, banken og **V1 A/S**, og at banken i forbindelse med handlerne har udstedt tabsgarantier på op til i alt 130 mio. kr. Det anføres herefter i revisionsprotokollen, at ”I forbindelse med disse handler er der - ifølge det oplyste - ikke stillet regarantier overfor **Gl. B1** fra fonden eller andre. Det bemærkes, at ingen har været i stand til at fremkomme med sådanne regarantier, hverken i banken eller i fondens regi. Det må derfor forudsættes, at der ikke foreligger sådanne regarantier”.

I et ”NOTAT UDKAST” af 12. januar 2009 udarbejdet af **Vidne 35** som fungerende direktør for **V1 A/S** til selskabets bestyrelse omtales garantierne på 25 mio. kr. og 45 mio. kr., hvorefter der gengives en oplysning fra bankens pantebrevsafdeling (betegnet ”området”) om, at ”**Gl. B1** stillede den fulde garanti på vegne af selskabet mod regaranti for halvdelen fra selskabets anden aktionær **Bank 11**. Garantierne er imidlertid aldrig blevet underskrevet”.

I ledelsesberetningen i **V1 A/S'** årsrapport for 2008 omtales pantebrevsgarantier, og det nævnes i den forbindelse, at der i 2008 til **V1 A/S** er tilbageført 24 pantebreve med en pålydende værdi på i alt 131 mio. kr. Derefter anføres det, at ”Til fuld og endelig afgørelse af garantiforpligtelser herudover er der i **V1 A/S'** regnskab for 2008 passiveret DKK 26 mio.”.

I revisionsfirmaet PriceWaterhouseCoopers påtegning af 6. juli 2009 på **V1 A/S'** årsrapport for 2008 blev der taget et forbehold vedrørende pantebrevsgaranti. Det fremgår blandt andet heraf, at det ikke havde været muligt at opnå tilstrækkeligt revisionsbevis for, om selskabet var juridisk forpligtet til at tage pantebrevene retur og dermed for pantebrevenes og garantiens tilhørsforhold til selskabet.

Efter en samlet vurdering af bevisførelsen i sagen lægger landsretten til grund, at der ikke blev stillet regarantier af **Gl. B1** fonden, **V1 A/S** eller **Bank 11**. Det må imidlertid lægges til grund, at der i praksis er sket tilbageførsel af nødlidende pantebreve fra **Gl. B1** til **Gl. B1** fonden og **V1 A/S**, jf. nærmere nedenfor.

Garantiprovision

Part L har blandt andet forklaret:

”... han husker tre forhold, som han registrerede, da han kom tilbage til banken. ... Det tredje var, at der blev købt pantebreve retur til fonden, selvom banken havde udstedt garantierne. Det var mærkeligt, da der var betalt garantiprovisioner til banken.”

V1 har blandt andet forklaret:

”... Ved bankens egne salg af pantebreve betaltes kvalitetssikring og garanti over salgskursen. Ved garantier for andres salg ville banken få en provision. Det gjorde man dog ikke ved garantien for **V1 A/S**. Det blev ikke diskuteret.

...

...Når banken stillede garantier for datterselskaber, fik de ikke provision.”

I rapporten af 4. december 2008 om ”Pantebrevsgarantier stillet af banken” udarbejdet af **Vidne 38** fra intern revision anføres det som nævnt, at **Gl. B1** fonden og **V1 A/S** ikke har betalt garantiprovision. Det anføres i den forbindelse blandt andet vedrørende fonden, at ”Iflg. pantebrevsafdelingen er regaranti ikke aftalt eller underskrevet, og der er heller ikke aftalt betaling af garantiprovision eller betalt for garantierne vedrørende **Gl. B1** fonden”.

I et notat af 11. februar 2009 fra **Part P** til **Gl. B1** fonden i betalingsstandsning anføres det under overskriften ”Observationer vedrørende regaranti/provision” blandt andet, ”... at fonden den 30/5 2008 betaler provision, vedr. salg fra **Depotnr. 17 og 18** til **V8 A/S**, til banken med 433.072 kr. Provisionen er beregnet med 0,6 % af 72,2 mio. kr.”. Ifølge **Vidne 35's** notat af 30. oktober 2008 var der den 13. februar 2008 solgt pantebreve med en restgæld på ca. 72,2 mio. kr. til **V8 A/S** fra de to depoter tilhørende fonden. Det

fremgår ikke klart af notatet af 11. februar 2009, om der var tale om provision for selve salget eller for at stille garanti. I aftalen af 13. – 14. februar 2008 om salg af pantebreve fra **Gl. B1** og **Gl. B1** fonden til **V8 A/S** står der imidlertid om ”Henvisningsprovision”, at ”Der udbetales af sælger provision på 0,6 kurspoint efter nærmere aftale”. Det tyder på, at beløbet på 433.072 kr. ikke var provision for at stille garanti, men i stedet ”Henvisningsprovision”.

Efter en samlet vurdering af bevisførelsen lægger landsretten til grund, at **Gl. B1** ikke modtog betaling i form af provision for at stille garantierne hverken fra **V1 A/S** eller **Gl. B1** fonden.

Ansvarspådragende adfærd – **Part K**

Part K har i strid med sin bemyndigelse forpligtet banken ved at stille de fire garantier på i alt 130 mio. kr. Garantierne indebar en væsentlig risiko for banken og førte til, at banken måtte tilbagekøbe et stort antal misligholdte pantebreve. Der blev ikke stillet regarantier af **Gl. B1** fonden, **V1 A/S** eller **Bank 11**, og banken modtog ikke betaling i form af provision for at stille garantierne.

Part K har på denne baggrund udvist ansvarspådragende adfærd. Han er derfor erstatningsansvarlig for det eventuelle tab, som banken har lidt på grund af garantierne.

Ansvarspådragende adfærd - bestyrelsen

Det må som nævnt efter bevisførelsen lægges til grund, at de omhandlede fire pantebrevs-garantier ikke blev bevilget af bestyrelsen efter bevillingsreglerne, således som de skulle have været det ifølge bankens forretningsgange. Bestyrelsen har slet ikke fået forelagt pantebrevsgarantierne med henblik på at træffe beslutning om, hvorvidt de kunne bevilges.

Landsretten finder det ikke godtgjort, at bestyrelsen på andet grundlag er medansvarlig for **Part K's** dispositioner i relation til pantebrevsgarantierne.

Bankens generelle håndtering af pantebrevsområdet kan ikke begrunde et erstatningsansvar for bestyrelsen i relation til pantebrevsgarantierne. Landsretten bemærker herved, at det

fremgik klart af bankens forretningsgange, at **Part K** ikke uden forelæggelse for bestyrelsen kunne forpligte banken ved at stille garantierne, og at han ikke kan have været i tvivl herom. Pantebrevsområdet blev i øvrigt revideret af intern og ekstern revision, og bestyrelsen reagerede på revisionens bemærkninger og tog skridt til at forbedre administrationen af området.

Det må antages, at bestyrelsen efterfølgende har kunnet se garantierne på henholdsvis 25 mio. kr. og 45 mio. kr. optræde på den skematiske oversigt pr. 31. marts 2008 over garantier stillet af banken, der er udarbejdet af intern revision, hvor der ud for begge garantier står "Ny". Det må endvidere antages, at bestyrelsen efterfølgende har kunnet se de to garantier og garantien på 20 mio. kr. optræde på den skematiske oversigt pr. 30. juni 2008 over garantier stillet af banken, der er udarbejdet af intern revision, hvor der ud for garantien på 20 mio. kr. står "Ny". De to oversigter indgik i nogle ganske omfattende bilag vedrørende bankens store engagementer over 1,5 mio. kr., som blev gennemgået af **Vidne 41** på bestyrelsesmøder i banken henholdsvis den 28. april 2008 og den 19. august 2008. Det må lægges til grund, at der hverken i oversigterne eller i forbindelse med **Vidne 41's** gennemgang var bemærkninger fra intern revision om, hvorvidt de tre garantier var bevilget efter reglerne. Garantien på 40 mio. kr. må antages at være bogført under den såkaldte rammegaranti (**Kontonr. 60**), jf. rapport af 4. december 2008 om "Pantebrevsgarantier stillet af banken", der er udfærdiget af **Vidne 38** fra intern revision. I referatet af et bestyrelsesmøde i banken den 21. november 2008 er det under dagsordenens punkt 6 om "Gennemgang af **Adv.f.1's** notat vedrørende salg af pantebreve til **V8 A/S** og **Bank 38** og de i tilknytning hertil udstedte tabsgarantier" blandt andet anført, at "Det står også klart, at salget af pantebrevene med tabsgaranti ikke har været omtalt hverken i mødereferater eller på bevillingslisterne, men efterfølgende er handlerne nævnt af den interne revision i forbindelse med den interne revisions statistik over de største engagementer på 2 bestyrelsesmøder", samt at "Bestyrelsen udtrykte samstemmende, at bestyrelsen ikke har bevilget tabsgarantierne eller salget af pantebrevene, og at bestyrelsen ikke har været bekendt med udformningen af aftalerne". Medlemmer af bankens bestyrelse har under sagen afgivet forklaringer vedrørende pantebrevsgarantier.

Det kan efter en samlet vurdering af bevisførelsen i sagen ikke lægges til grund, at bestyrelsen før ultimo 2008 blev opmærksom på, at banken havde stillet garantierne, uden at de forinden var bevilget af bestyrelsen. Der er ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at

bestyrelsen har pådraget sig erstatningsansvar som følge af, at bestyrelsen ikke selv på et tidligere tidspunkt opdagede dette. Desuden var banken allerede forpligtet af aftalerne, og bankens tab på garantierne kan ikke anses for at være forårsaget af, at bestyrelsen ikke greb ind på et tidligere tidspunkt end december 2008, hvor banken ”tilbagekøbte” garantierne efter aftale med **V8 A/S**. Banken kunne ikke ensidigt have bragt garantiforpligtelserne til ophør.

De sagsøgte bestyrelsesmedlemmer **Part A**, **Part B**, **Part C**, **Part D**, **Part E**, **Part F**, **Part G**, **Part H**, **Part I** og **Part J** frifindes herefter for kravene i post 1 og 2 i påstand 28.

Ansvarspådragende adfærd – **Part L**

Part L har blandt andet forklaret:

”Han underskrev i 2005 en pantebrevsgaranti på bankens vegne, men han har ikke siden udstedt garantier på bankens, **V1 A/S** eller **V13 A/S** vegne. Han har heller ikke været med til at udforme garantierne. Han mener, at banken benyttede standardformularer, der blev benyttet af hele sektoren.

Foreholdt brev af 14. december 2007 til **V8 A/S** vedrørende salg af pantebreve fra **V1 A/S** (bind 6, 131) forklarede han, at han var på ferie, da handlen blev indgået. Han må som bestyrelsesmedlem af **V1 A/S** have haft viden om salget, men han husker det ikke. Salget var så stort, at det må have været drøftet i bestyrelsen for **V1 A/S**. Han har ikke været med til at forhandle aftalen. Han kan se, at der blev givet nogle garantier. Det var fornuftigt. **V1 A/S** solgte pantebrevene, fordi de så en god forretning, og det passede med filosofien om at slanke deres balance. Han er sikker på, at **Vidne 42** ikke ville have købt pantebrevene, hvis det ikke var en god forretning for **V8 A/S**. **Vidne 42** var skarp og dygtig og ville ikke have købt en nødlidende portefølje. Han tror, at han fik kendskab til handlen i januar 2008. Han er sikker på, at **Part K** orienterede bestyrelsen om garantierne. Han husker ikke, hvornår han fik kendskab til garantierne.

Foreholdt brev af 13. februar 2008 fra banken til **V8 A/S** vedrørende salg af pantebreve fra **Gl. B1** og **Gl. B1** fonden (bind 6, 147) forklarede han, at han ikke kendte til salget. Han er først blevet bekendt med handlen i forbindelse med denne retssag. Han stødte ikke på handlerne, mens han var tilbage i banken fra efteråret 2008.

Foreholdt notat 30. oktober 2008 vedrørende salg af pantebreve fra Vidne 35 til Part L og Part N (bind 6, 253) forklarede han, at han givetvis blev orienteret om garantiene og handlen på dette tidspunkt. Han talte givetvis med Vidne 35 om den. ...

...

Han var kun involveret i pantebrevsområdet som bestyrelsesmedlem i selskaberne i V13 A/S og V1 A/S. Han var ikke involveret i håndteringen af pantebrevene. Det var en bankopgave, som han ikke blandede sig i.

Foreholdt mail af 7. september 2010 fra Person 164 med notat om telefonsamtale den 7. september 2010 med P165 (bind B, 4479) forklarede han, at han ikke havde noget med bankens håndtering af pantebreve at gøre. Han var ikke i pantebrevsafdelingen. Han fik heller ikke fra andre at vide, hvordan tingene blev håndteret, herunder om der var underbemanding i afdelingen. V1 var i en periode ansvarlig for V13 A/S. V1 var ansvarlig for det daglige arbejde i V1 A/S sammen med Vidne 37 fra Bank 11. Han husker, at de på et tidspunkt fik etableret back-office-funktionen på pantebrevsområdet. Der havde givetvis været travlt, og han antager, at der havde været behov for at organisere pantebrevsafdelingen på en anden måde. Det var ikke noget, han stod for. Det kom på et tidspunkt op i banken, og han hørte om det på et bestyrelsesmøde og bakkede selvfølgelig op om det.”

Landsretten lægger efter Part L's forklaring og bevisførelsen i øvrigt til grund, at han ikke var ansvarlig for pantebrevsområdet i banken, og at han ikke var involveret i udstedelsen af de fire pantebrevsgarantier.

Part L må som medlem af bestyrelsen i V1 A/S have deltaget i beslutningen om salget af pantebrevsporteføljen til V8 A/S, men det kan ikke i sig selv begrunde et erstatningsansvar over for banken.

Der er herefter ikke grundlag for at anse Part L for erstatningsansvarlig i relation til pantebrevsgarantiene. Part L frifindes derfor for kravene i post 1 og 2 i påstand 28.

Ansvarspådragende adfærd – ekstern revision

For så vidt angår de sagsøgte Part P, statsautoriseret revisor Part N, statsautoriseret revisor Part M og statsautoriseret revisor Part O henvises til afsnittet herom.

Tabsopgørelsen post 1 – tilbagekøbte pantebreve

Finansiel Stabilitet har i støttebilag 47.2 opgjort sit tab på tilbagekøbte pantebreve til i alt 26.845.452,97 kr., hvoraf 6.505.556,23 kr. vedrører garantien på 45 mio. kr. (punkt 4-6 og 9-10 i støttebilaget), 15.242.465,58 kr. vedrører garantien på 25 mio. kr. (punkt 1-3 i støttebilaget) og 5.097.431,16 kr. vedrører garantien på 40 mio. kr. (punkt 7-8 i støttebilaget).

Ifølge Finansiell Stabilitet omfattede garantien på 45 mio. kr. (**Kontonr. 57**) blandt andet disse fem pantebreve, der efter Finansiell Stabilitets opfattelse har medført tab for banken, jf. støttebilag 47.2 (punkt 4-6 og 9-10 i støttebilaget):

- **Matr.nr. 50** , hovedstol 1.500.000 kr.
- **Matr.nr. 51** , hovedstol 600.000 kr.
- **Matr.nr. 52** , hovedstol 5.000.000 kr.
- **Matr.nr. 53** , hovedstol 2.500.000 kr.
- **Matr.nr. 54** , hovedstol 25.000.000 kr.

I bilag 1.4 til Finansiell Stabilitets aftale af 11. december 2008 med **V8 A/S** om tilbagekøb af garantier nævnes de fem pantebreve under **Kontonr. 57** (garantien på 45 mio. kr.). Ifølge aftalen er bilag 1.4 en oversigt over pantebreve, som i henhold til garantierne forud for underskrivelsen af aftalen var købt af banken.

Det fremgik af aftalen om **V8 A/S'** køb af pantebreve fra **V1 A/S** , at ”Køber kan frasortere op til 10 stk. pantebreve”.

Der er fremlagt en oversigt med overskriften ”KØBT AF **V1 A/S** – VALØR 27.12.2008” (rettelig 2007), der omfatter i alt 96 stk. pantebreve. Ud for syv af pantebrevene i oversigten er der med håndskrift tilføjet ”Retur”, og det anføres til sidst i oversigten, at der er ”Købt 89 stk.” pantebreve. Blandt de syv pantebreve, hvor der er tilføjet ”Retur”, er ovennævnte pantebrev med pant i **Matr.nr. 51** , med en hovedstol på 600.000 kr. og ovennævnte pantebrev med pant i **Matr.nr. 53** med en hovedstol på 2.500.000 kr. Den samlede restgæld på de syv pantebreve udgjorde ifølge oversigten 23.270.642,76 kr.

I bilag 1.4 til Finansiell Stabilitets aftale af 11. december 2008 med **V8 A/S** om tilbagekøb af garantier nævnes i alt syv pantebrev under datoen 22. januar 2008, herunder pantebrevet med pant i **Matr.nr. 51**, og pantebrevet med pant i **Matr.nr. 53**. De syv pantebrev nævnes alle under **Kontonr. 57** (garantien på 45 mio. kr.). Der er tale om de samme syv pantebrev som dem, der i førnævnte oversigt har fået den håndskrevne tilføjelse "Retur". Ifølge bilag 1.4 har de syv pantebrev tilsammen en "Returneret Hovedstol" på 23.270.642 kr.

Der er fra **V1 A/S'** driftskredit i **Gl. B1** den 22. januar 2008 udbetalt et beløb på 23.708.914,26 kr.

Ifølge en oversigt med overskriften "SALG TIL **Bank 38** FRA **V1 A/S** PORTEFØLJEN" og med tilføjelsen "Til særskilt garanti fra **Gl. B1**" omfattede garantien på 25 mio. kr. (**Kontonr. 56**) i alt 23 stk. pantebrev. Det fremgår af teksten i selve garantien på 25 mio. kr., at der garanteres "for 23 stk. pantebrev".

De 23 pantebrev, der er opregnet i oversigten vedrørende garantien på 25 mio. kr., er også medtaget i den førnævnte oversigt vedrørende pantebrev købt af **V1 A/S** med valør 27. december 2007, hvori det til sidst anføres, at der er "Købt 89 stk." pantebrev. Der er ikke ud for nogen af de 23 pantebrev skrevet "Retur". Differencen mellem 89 stk. pantebrev og 23 stk. pantebrev udgør 66 stk. pantebrev. Det fremgår af teksten i selve garantien på 45 mio. kr., at der garanteres "for 66 stk. pantebrev".

Landsretten lægger på denne baggrund til grund, at pantebrevet med pant i **Matr.nr. 51**, med en hovedstol på 600.000 kr. og pantebrevet med pant i **Matr.nr. 53** med en hovedstol på 2.500.000 kr. er returneret fra **V8 A/S** til **V1 A/S** i henhold til bestemmelsen i købsaftalen om, at "Køber kan frasortere op til 10 stk. pantebrev". De to pantebrev kan herefter ikke anses for at være omfattede af garantien på 45 mio. kr. (**Kontonr. 57**), og der ses ikke at være noget ansvarsgrundlag i relation til disse to pantebrev. Finansiell Stabilitets krav vedrørende disse to pantebrev, der i støttebilag 47.2 er opgjort til henholdsvis 478.346,20 kr. og 1.116.066 kr., kan allerede af denne grund ikke tages til følge.

Landsretten lægger endvidere til grund, at de tre pantebreve med pant i henholdsvis

Matr.nr. 50, med en hovedstol på 1.500.000 kr.,
Matr.nr. 52, med en hovedstol på 5.000.000 kr. og **Matr.nr. 54**
Matr.nr. 54, med en hovedstol på 25.000.000 kr., var omfattede af garantien på 45 mio. kr. (**Kontonr. 57**), og at de blev tilbagekøbt af banken.

Ifølge en oversigt med overskriften ”SALG TIL **Bank 38** FRA **V1 A/S** PORTEFØLJEN” omfattede garantien på 25 mio. kr. (**Kontonr. 56**) blandt andet disse syv pantebreve, som efter Finansiell Stabilitets opfattelse har medført tab for banken, jf. støttebilag 47.2 (punkt 1-3 i støttebilaget):

- **Matr.nr. 55**, hovedstol 5.000.000 kr.
- **Matr.nr. 56**, hovedstol 2.000.000 kr.
- **Matr.nr. 56**, hovedstol 2.000.000 kr.
- **Matr.nr. 56**, hovedstol 2.000.000 kr.
- **Matr.nr. 57**, hovedstol 1.000.000 kr.
- **Matr.nr. 57**, hovedstol 1.000.000 kr.
- **Matr.nr. 57**, hovedstol 1.000.000 kr.

I bilag 1.4 til Finansiell Stabilitets aftale af 11. december 2008 med **V8 A/S** om tilbagekøb af garantier nævnes de syv pantebreve, der er opregnet ovenfor, under **Kontonr. 56**. Ifølge aftalen er bilag 1.4 som nævnt en oversigt over pantebreve, som i henhold til garantierne forud for underskrivelsen af aftalen var købt af banken.

Landsretten lægger herefter til grund, at de syv pantebreve var omfattede af garantien på 25 mio. kr. (**Kontonr. 56**), og at de blev tilbagekøbt af banken.

Ifølge en oversigt med overskriften ”KØB AF PANTEBREVE AF **Gl. B1** / **Gl. B1** FONDEN – VALØR 19.02.2008” omfattede garantien på 40 mio. kr. (uden garantinum-mer) 72 pantebreve, men ikke følgende to pantebreve, som efter Finansiell Stabilitets op-fattelse har medført tab for banken, jf. støttebilag 47.2 (punkt 7-8 i støttebilaget):

- **Matr.nr. 7**, København, hovedstol 4.000.000 kr.
- **Matr.nr. 58**, hovedstol 500.000 kr.

I bilag 1.4 til Finansiell Stabilitets aftale af 11. december 2008 med [V8 A/S] om tilbagekøb af garantier nævnes de to pantebreve med pant i [Matr.nr. 7] [redacted] og [Matr.nr. 58] under den unummerede garanti stillet over for [V8 A/S] [redacted]. Ifølge aftalen er bilag 1.4 som nævnt en oversigt over pantebreve, som i henhold til garantierne forud for underskrivelsen af aftalen var købt af banken. Også i en "Oversigt over udestående garantier" af 14. november 2008 (bilag B til [Adv.f.1's] [redacted] notat af samme dato) er de to pantebreve nævnt under den unummerede garanti på 40 mio. kr.

Landsretten lægger herefter til grund, at de to pantebreve med pant i [Matr.nr. 7] [redacted] og [Matr.nr. 58] blev omfattet af den unummerede garanti på 40 mio. kr. stillet over for [V8 A/S] [redacted], og at de blev tilbagekøbt af banken.

Ifølge en oversigt med overskriften "SALG TIL [Bank 38] [redacted] – VALØR 16.04.2008" omfattede garantien på 20 mio. kr. ([Kontonr. 58] [redacted]) i alt 166 stk. pantebreve. I støttebilag 47.2 omtales ikke pantebreve omfattet af garantien på 20 mio. kr. I bilag 1.4 til Finansiell Stabilitets aftale af 11. december 2008 med [V8 A/S] [redacted] om tilbagekøb af garantier anføres det vedrørende [Kontonr. 58] [redacted]: "Ingen pantebreve købt af [Gl. B1] [redacted] under denne garanti".

Landsretten lægger herefter til grund, at banken ikke tilbagekøbte pantebreve omfattet af garantien på 20 mio. kr. ([Kontonr. 58] [redacted]).

I det omfang der oprindeligt var tale om salg af pantebreve, som ikke stammede fra bankens egen beholdning, er spørgsmålet, om banken har lidt et tab i forbindelse med "tilbagekøb" af pantebrevene, eller om pantebrevene – med rette eller urette – er blevet tilbageført til sælgeren [Gl.B1]fonden eller [V1 A/S] [redacted]), som derefter endeligt har båret tabet.

I notatet af 30. oktober 2008 fra [Vidne 35] [redacted] til [Part L] [redacted] om salg af pantebreve omtales [V8 A/S] [redacted] aftale af 13. februar 2008 om køb af pantebreve med [Gl. B1] [redacted] og [Gl. B1] [redacted] fonden som sælgere. Det fremgår af notatet, at banken ved flere lejligheder har formidlet større salg af pantebrevsporteføljer – også forsynet med tabsgarantier. Det anføres herefter i notatet, at "Når et pantebrev bliver misligholdt fra debtors side, indebærer det at

pantebrevet returneres til garantistiller. Den interne instruks til områdets medarbejdere har altid været, at det returnerede pantebrev gik retur til salgsdepotet/opdragsgiver, hvilket også er sket i ovennævnte handel”.

Foreholdt de sidste fire afsnit i **Vidne 35's** notat af 30. oktober 2008 har **Part L** forklaret:

”... at hvis fonden havde solgt pantebreve med garanti fra banken, så skulle pantebrevene, hvis de blev nødlidende, tages tilbage af banken som garanti-stiller. Det skete ikke. Det undrer ham. Han husker ikke, at han har set pantebreve, der er gået tilbage til banken. Han kan huske, at han syntes, at det var underligt, at pantebrevene var gået tilbage til fonden, men det var måden, man gjorde det på. I forhold til **V1 A/S'** salg gik det, så vidt han husker, på samme måde. Der var således konsekvens i måden, man gjorde det på.”

Som tidligere nævnt har **Part L** også forklaret:

”... han husker tre forhold, som han registrerede, da han kom tilbage til banken. ... Det tredje var, at der blev købt pantebreve retur til fonden, selv om banken havde udstedt garantierne. Det var mærkeligt, da der var betalt garantiprovisioner til banken.”

I et notat dateret såvel 4. som 19. november 2008 fra **Vidne 35** til **Person 1** med emnet ”Garantirisiko” omtales **V1 A/S'** salg af pantebreve i december 2007 samt bankens og fondens salg af pantebreve i februar 2008 og de dertil knyttede fire pantebrevs-garantier på i alt 130 mio. kr. I dette notat anføres det ligeledes, at ”Den interne instruks til områdets medarbejdere har altid været, at det returnerede pantebrev gik retur til salgsdepotet/opdragsgiver, hvilket også er sket i ovennævnte handel”.

I **Person 1's** statusrapport af 11. november 2008 omtales de fire pantebrevsgarantier på i alt 130 mio. kr., hvorefter det anføres i rapporten, at ”Siden salget er pantebreve for ca. kr. 170 mio. returneret som følge af restancer og et tilgået de depoter hvorfra de oprindeligt blev solgt”.

I **Adv.f.1's** notat af 11. november 2008 ”vedrørende garantier for pantebreve udstedt den 28. december 2007 og den 19. februar 2008” omtales ” **Vidne 35's** notat

af 5. november” og et møde den 6. november 2008, hvor der var blevet ”redegjort for den hidtidige håndtering af garantierne”. Det anføres herefter blandt andet i advokatfirmaets notat, at ”Det fremgår, af **Vidne 35's** redegørelse og drøftelserne på ovennævnte møde, at der hidtil har været praksis for, at indfrie pantebreve gik retur til den oprindelige sælger, det vil sige **Gl. B1** fonden eller **V1 A/S**, idet pantebreve solgt fra bankens egen beholdning er forblevet hos banken. Tilbageførsel til **Gl. B1** fonden og **V1 A/S** er efter det oplyste sket mod kontant betaling af et beløb svarende til indfrielsesbeløbet”.

Ifølge punkt 10.2 i notatet af 11. november 2008 havde **Adv.f.1** som grundlag for vurderingen blandt andet fået oplyst, at ”Internt i **Gl. B1** har der været fulgt en procedure, indebærende at i det omfang pantebreve blev indfriet i henhold til garantiernes punkt 1.3, da er pantebrevene tilbageført til depot tilhørende den oprindelige sælger, det vil sige **Gl. B1** fonden, **Gl. B1** eller **V1 A/S**. Ved tilbageførsel til **Gl. B1** fonden og **V1 A/S** har disse enheder betalt kontant svarende til det indfrielsesbeløb, banken har betalt til garantiindehaver”.

I en rapport af 4. december 2008 om ”Pantebrevsgarantier stillet af banken” udarbejdet af **Vidne 38** fra intern revision anføres det blandt andet, at ”Banken har stillet garantier på i alt kr. 130 mio. i forbindelse med to salg, hvor pantebreve fra **Gl. B1** fonden og **V1 A/S** indgår. **Gl. B1** fonden og **V1 A/S** har ikke betalt garantiprovision eller afgivet regaranti, og risikoen påhviler derfor som udgangspunkt banken. I forbindelse med returnering af pantebreve har afdelingens procedure været, at pantebreve solgt af **Gl. B1** fonden tilbagekøbes af **Gl. B1** fonden, uanset at der ikke er afgivet regaranti. **Gl. B1** fonden har i 2008 tilbagekøbt pantebreve for ca. kr. 59 mio.. Om pantebrevene alle kan relateres til ovennævnte garantier er ikke vurderet”.

I revisionsprotokollen af 4. december 2008 fra **Part P** vedrørende perioderegnskabet pr. 30. september 2008 for **Gl. B1** fonden i betalingsstandsning omtales det som nævnt, at **Gl. B1** har formidlet salg af pantebreve fra henholdsvis fonden, banken og **V1 A/S**, og at banken i forbindelse med handlerne har udstedt tabsgarantier på op til i alt 130 mio. kr. Det anføres herefter blandt andet i revisionsprotokollen, at ”En stor del af de solgte pantebreve er siden solgt blevet nødlidende, hvorfor køber i henhold til garantiaftalen har returneret disse til **Gl. B1**. Vi har i forbindelse med vores revision konstateret, at **Gl. B1** i en række tilfælde (8 tilfælde med pantebreve for i alt 53 mio. kr.), har overført disse tilba-

getagne pantebreve til fonden. Der forekommer ikke at være juridisk grundlag for, at fonden overtager disse pantebreve. Bestyrelsen er forespurgt herom, men har ingen kendskab til sagen”.

I det nævnte ”NOTAT UDKAST” af 12. januar 2009 udarbejdet af **Vidne 35** som fungerende direktør for **V1 A/S** til selskabets bestyrelse omtales garantierne på 25 mio. kr. og 45 mio. kr., hvorefter der gengives en oplysning fra bankens pantebrevsafdeling (betegnet ”området”) om, at ”Misligholdte pantebreve indfries til købskursen, hvorefter der gøres regres mod salgsdepotet, hvilket også er sket – jf. bilag A. Denne proces fandt sted frem til september 08, hvor selskabets kassekredit udviste en saldo på ca. – 138 mio. og var fuld udnyttet”.

Vidne 37 har blandt andet forklaret, at ”Han mener, at **Gl. B1** tog nogle pantebreve tilbage, og at pantebrevene blev lagt ind i **V1 A/S** depoter som om, at **V1 A/S** skulle betale for de tilbagetagte pantebreve. Han ved ikke, om **V1 A/S** betalte for pantebrevene”.

I ledelsesberetningen i **V1 A/S** årsrapport for 2008 omtales pantebrevsgarantier, og det nævnes i den forbindelse, at der i 2008 til **V1 A/S** er tilbageført 24 pantebreve med en pålydende værdi på i alt 131 mio. kr.

Som omtalt i sagsfremstillingen vedrørende aftalen af 11. december 2008 med **V8 A/S** om tilbagekøb af garantier kan der i en række tilfælde konstateres sammenfald mellem hævnninger på **V1 A/S** driftskredit i **Gl. B1** og tilbagekøb af pantebreve i henhold til garantierne. Det er blandt andet tilfældet for så vidt angår 12 af de 14 pantebreve, der er omfattet af påstand 28, jf. støttebilag 47.2.

Som nærmere omtalt samme sted i sagsfremstillingen blev der den 28. februar 2008 på **Gl. B1** fondens konto i banken hævet et beløb på 514.705,07 kr. med teksten ”tilbagekøb fra **V8 A/S**”. Det fremgår af en telefaks af 26. februar 2008 fra **V8 A/S** til banken, at provenuet ved tilbagesalget af et pantebrev opr. stort kr. 500.000 med pant i **Matr.nr. 58** m.fl. netop udgjorde 514.705,07 kr. Dette pantebrev er ligeledes omfattet af påstand 28, jf. støttebilag 47.2 punkt 8. Vedrørende dette pantebrev anføres det i notatet af 11. februar 2009 fra **Part P** til **Gl. B1** fonden i betalingsstandsning, at ”Af handelsbilaget vedrørende købet

fremgår, at banken er køber. Dog betales købet af fonden og pantebrevet placeres i fondens depot”.

I Finansiell Stabilitets ”Sammenfattende processkrift – Finansiell Stabilitet” af 15. marts 2019 anføres det på side 441, at ”uagtet det forhold, at det alene var Banken, som havde udstedt de fire garantier, og at der ikke forelå regaranti fra hverken Fonden eller **V1 A/S**, valgte Banken at lade de tilbagekøbte pantebreve gå tilbage til den oprindelige sælger, dvs. også Fonden eller **V1 A/S**”, og at ”Det fremgår således også af udskrift for henholdsvis **V1 A/S** og Fondens konti i Banken, at pantebrevene blev tilbagekøbt via disse ...”. På side 442 i processkriftet anføres det, at ”Det forhold, at Banken lod **V1 A/S** og Fonden tilbagekøbe de enkelte pantebreve via selskabernes konti i Banken, og at begge selskaber efterfølgende dels blev opløst ved en teknisk solvent likvidation dels gik konkurs, og derfor heller ikke kunne indfri de udnyttede kassekreditter, medførte således også, at tabet endeligt lå i Banken”.

Landsretten lægger på denne baggrund til grund, at der i praksis er sket tilbageførsel af nødlidende pantebreve fra **Gl. B1** til **Gl. B1** fonden og **V1 A/S** mod betaling til banken, uanset om der juridisk har været grundlag for det. Det kan herefter ikke anses for bevist, at banken som følge af de stillede garantier har lidt tab på pantebreve, der oprindeligt var solgt af **Gl. B1** fonden og **V1 A/S**, som berettiger til erstatning. Dette gælder, uanset om **Gl. B1** fondens og **V1 A/S** betalinger til banken skete ved træk på deres respektive kassekreditter i banken.

Landsretten bemærker herved, at **Gl. B1** fondens kassekredit i banken i hvert fald som udgangspunkt må anses for at være et mellemværende mellem fonden og banken, således at bankens tab på kassekreditten ikke kan kræves erstattet af de sagsøgte. Det må i den forbindelse tages i betragtning, hvordan situationen havde været, hvis dispositionen – det vil sige salget af pantebrevene med garanti – ikke var blevet gennemført. Det må i så fald antages, at **Gl. B1** fonden selv ville have lidt tilsvarende tab på pantebrevene, der fortsat ville have ligget i fondens egen beholdning. Samlet set kan salget af pantebrevene fra **Gl. B1** fonden og fondens tilbagekøb af pantebrevene derfor ikke antages at have forringet fondens formuestilling. Det kan på denne baggrund ikke anses for bevist, at banken som følge af dispositionen har lidt et tab på **Gl. B1** fondens kassekredit, der kan begrunde erstatning.

Et af de pantebreve, der danner grundlag for kravet i post 1 i påstand 28, er pantebrevet på 500.000 kr. med pant i **Matr.nr. 58** m.fl., der blev tilbageført til **Gl. B1** fonden. Forløbet vedrørende pantebrevet på 500.000 kr. med pant i **Matr.nr. 58** m.fl. førte senere til, at **Gl. B1** fondens konkursbo under den retssag, som konkursboet anlagde den 6. juli 2010 mod banken, **Part L** og **Part K**, i sin påstand 2 krævede erstatning vedrørende bl.a. dette pantebrev (og en række andre pantebreve). Banken har senere i henhold til et forlig af 16. juli 2013 betalt en erstatning på 40 mio. kr. til konkursboet vedrørende påstand 2. Det er ikke oplyst hvilken del af forligsbeløbet, der eventuelt kan henføres til pantebrevet på 500.000 kr. med pant i **Matr.nr. 58** m.fl. Finansiell Stabilitet har under nærværende sag kun krævet, at de sagsøgte skal erstatte den del af beløbet på 40 mio. kr., der kan henføres til købet af ikke-garanterede pantebreve (post 4 i påstand 28), og dermed ikke den del af beløbet på 40 mio. kr., der måtte vedrøre tilbagekøbet af det garanterede pantebrev med pant i **Matr.nr. 58** m.fl. Der er allerede som følge heraf heller ikke grundlag for at tilkende Finansiell Stabilitet erstatning vedrørende dette pantebrev.

En del af de misligholdte pantebreve blev som nævnt tilbageført til **V1 A/S**, der endeligt har båret tabet. Tilbageførslen skete mod betaling til banken fra **V1 A/S**, som banken ejede sammen med **Bank 11**. Som medejer af **V1 A/S** ville banken også have lidt et tab på disse pantebreve, hvis pantebrevene ikke oprindeligt var blevet solgt med garanti, men i stedet var forblevet i **V1 A/S'** beholdning. Det kan derfor ikke anses for godtgjort, at banken som følge af de stillede garantier har lidt et tab på disse pantebreve, som berettiger til erstatning.

V1 A/S' driftskredit i banken må i hvert fald som udgangspunkt anses for at være et mellemværende mellem **V1 A/S** og banken, således at bankens tab på driftskrediten ikke kan kræves erstattet af de sagsøgte. Det må også i den forbindelse tages i betragtning, hvordan situationen havde været, hvis dispositionen – det vil sige salget af pantebrevene med garanti – ikke var blevet gennemført. Det må i så fald antages, at **V1 A/S** selv ville have lidt tilsvarende tab på pantebrevene, der fortsat ville have ligget i selskabets egen beholdning. Samlet set kan salget af pantebrevene fra **V1 A/S** og selskabets tilbagekøb af pantebrevene derfor ikke antages at have forringet selskabets formuestilling. Det kan på denne baggrund ikke anses for bevist, at banken som følge af dispositionen har lidt et tab på **V1 A/S'** driftskredit, der kan begrunde erstatning.

Med hensyn til bankens egne pantebreve må det ved bedømmelsen af, om der er lidt et tab, ligeledes tages i betragtning, hvordan situationen havde været, hvis dispositionen – det vil sige salget af pantebrevene med garanti – ikke var blevet gennemført. Det må i så fald antages, at banken selv ville have lidt tilsvarende tab på pantebrevene, der fortsat ville have ligget i bankens egen beholdning. Det kan på denne baggrund ikke anses for bevist, at banken som følge af dispositionen selv har lidt et tab, der kan begrunde erstatning.

Det indgik som et led i aftalerne om salget af pantebrevene, at der skulle stilles garanti for pantebrevene, således at salget og garantistillelsen må betragtes som en samlet disposition. Ved vurderingen af, om pantebrevsgarantierne har medført et erstatningsberettiget tab for banken, har landsretten derfor sammenlignet med den situation, at den samlede disposition – salget af pantebrevene med garanti – ikke var blevet foretaget. Landsretten har ikke fundet grundlag for at sammenligne med den hypotetiske situation, at pantebrevene var blevet solgt uden garanti.

Det kan på denne baggrund ikke anses for godtgjort, at banken har lidt et tab, der berettiger til erstatning.

Part K frifindes herefter for kravet under post 1 i påstand 28.

Tabsopgørelsen post 2 – forliget med **V8 A/S**

Finansiel Stabilitet har ikke uden videre krav på at få erstattet det beløb på 42.201.081,41 kr., som Finansiel Stabilitet betalte i henhold til aftalen af 11. december 2008 med **V8 A/S** om ”tilbagekøb” af garantier. Finansiel Stabilitet kan kun få fuldt ud medhold i dette krav, hvis det kan lægges til grund, at aftalen indebar en tabsbegrænsning (eller i det mindste var neutral) set i forhold til det fremtidige tab, som banken ellers ville have lidt på de garanterede pantebreve.

I et notat af 21. november 2008 fra **Part P** ved **Part O** og **Part M** til bankens bestyrelse omtales pantebrevsgarantierne på i alt 130 mio. kr. Det anføres i notatet, at ”risikoen ved de afgivne pantebrevsgarantier er betydelig, men i øvrigt er vanskelig at vurdere”. I slutningen af notatet anføres det, at ”Samlet må foretages en hensættelse på skøns-

mæssigt 150 mio.kr., idet vi bemærker der er væsentlig usikkerhed om hensættelsens størrelse, der kan afvige væsentligt”.

Risikoen ved garantierne blev også vurderet af **Vidne 35** i et notat af 28. november 2008 med emnet pantebrevsgarantier, hvori han omtaler **V8 A/S'** tilbud om, at banken kunne ”tilbagekøbe” garantierne for 50 mio. kr. Det fremgik blandt andet af notatet, at der var anmeldt misligholdte pantebreve for 90,8 mio. kr., og at **Vidne 35** vurderede tabsrisikoen på disse pantebreve til 27,6 mio. kr., hvilket svarer til ca. 30 %. Der er ikke i notatet redegjort nærmere for, hvorledes beløbet på 27,6 mio. kr. fremkommer. Derudover var der en risiko forbundet med garantier på udestående pantebreve for ca. 147 mio. kr. Der er ikke i notatet redegjort nærmere for den beløbsmæssige størrelse af denne risiko.

Ifølge **Adv.f.1's** notat af 14. november 2008 havde **Gl. B1** allerede indfriet misligholdte pantebreve for nominelt 165.759.583 kr. Finansiell Stabilitet har i påstand 28 opgjort tabet på tilbagekøbte pantebreve til 26.845.452,97 kr. svarende til ca. 16 %. Som nævnt vurderede **Vidne 35** tabsrisikoen på de anmeldte pantebreve til ca. 30 %.

Det må alt andet lige antages, at tabsrisikoen på de udestående pantebreve var mindre end tabsrisikoen på de pantebreve, der allerede var anmeldt eller tilbagekøbt som misligholdte, idet de ringeste debitorer må formodes som de første at have misligholdt. Tabsrisikoen for såvel misligholdte som ikke-misligholdte pantebreve må i øvrigt vurderes i lyset af pantebrevenes prioritetsstilling og værdien af de pantsatte ejendomme samt debitors fremtidige betalingsevne. Landsretten finder, at de nævnte notater af henholdsvis 21. og 28. november 2008 samt det faktiske forløb vedrørende de allerede tilbagekøbte pantebreve kun i ringe grad belyser risikoen for yderligere tab. Denne risiko er heller ikke nærmere belyst ved den øvrige bevisførelse i sagen.

Med hensyn til bankens egne pantebreve må der som nævnt ved bedømmelsen af, om der er lidt et tab, tages udgangspunkt i, hvordan situationen havde været, hvis dispositionen – det vil sige salget af pantebrevene med garanti – ikke var blevet gennemført. Det må i så fald antages, at banken selv ville have lidt tilsvarende tab på disse pantebreve, der fortsat ville have ligget i bankens egen beholdning. Der kan derfor kun blive tale om erstatning i det omfang, banken som følge af garantierne ville have lidt tab på pantebreve solgt af **Gl.B1** fonden og **V1 A/S**.

Det må antages, at banken som følge af manglende regarantier ikke kunne have fortsat den hidtidige praksis med at returnere tilbagekøbte pantebreve til **Gl. B1** fonden eller **V1 A/S**. Hvis banken i stedet for at indgå aftalen med **V8 A/S** havde vedstået garanti-erne, måtte banken derfor selv bære tabet ved bankens køb af misligholdte pantebreve, der oprindeligt var solgt af **Gl. B1** fonden og **V1 A/S**.

For så vidt angår pantebreve, der oprindeligt var solgt af **V1 A/S**, ville banken som medejer af **V1 A/S** også have lidt et tab på disse pantebreve, hvis pantebrevene ikke oprindeligt var blevet solgt med garanti, men i stedet var forblevet i **V1 A/S'** beholdning. Som medejer af **V1 A/S** var banken kommet til at bære halvdelen af tabet, hvorimod garantien (uden regaranti) indebar, at banken skulle bære hele tabet.

Som sagen foreligger oplyst, knytter der sig så stor usikkerhed til størrelsen af det tab, som banken eventuelt havde lidt, såfremt banken i stedet for at ”tilbagekøbe” garantierne havde vedstået dem, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for skønsmæssigt at fastsætte en erstatning vedrørende post 2 i påstand 28.

Det kan på denne baggrund ikke anses for godtgjort, at banken har lidt et tab, der berettiger til erstatning.

Part K frifindes herefter for kravet under post 2 i påstand 28.

Faktum vedrørende post 3 og 4 i påstand 28

Den tredje post i opgørelsen af påstand 28 på 83.708.879 kr. knytter sig til **Gl. B1** fondens køb af en pantebrevsportefølje med en samlet restgæld på 195.643.095 kr. fra **V13 A/S** den 21. december 2007, der blev finansieret med en kredit på 200 mio. kr. i **Bank 10**.

Beløbet på 83.708.879 kr. angives at udgøre **Gl. B1's** tab i henhold til en forligsaftale af 12. juni 2013 mellem Finansiell Stabilitet og **Bank 10**, der blev indgået i forbindelse med retssager mellem **Gl. B1** fondens konkursbo, **Gl. B1** (Finansiell Stabilitet) og **Bank 10** vedrørende blandt andet denne pantebrevshandel.

Den fjerde post i opgørelsen af påstand 28 på 19.744.000 kr. knytter sig til **Gl. B1's** køb af en række pantebreve på vegne af **Gl. B1** fonden i perioden februar – juli 2008.

Beløbet på 19.744.000 kr. angives at udgøre **Gl. B1's** tab i henhold til en forligsaftale af 16. juli 2013 mellem **Gl. B1** fondens konkursbo og Finansiell Stabilitet, der blev indgået i forbindelse med de nævnte retssager, som også vedrørte disse køb af pantebreve.

Kravene i post 3 og 4 i påstand 28 er baseret på, at der efter Finansiell Stabilitets opfattelse blev udvist ansvarspådragende adfærd i forbindelse med **Gl. B1** fondens køb af pantebreve i december 2007 og i perioden februar – juli 2008, og indgåelsen af forligsaftalerne af 12. juni 2013 og 16. juli 2013 må betragtes som et forsøg på tabsbegrænsning.

Forliget af 12. juni 2013 med **Bank 10**

Landsretten lægger til grund, at Finansiell Stabilitet i henhold til forliget af 12. juni 2013 med **Bank 10** har betalt 83.708.879,00 kr. til **Bank 10**. Det er en forudsætning for, at de sagsøgte kan dømmes til at betale dette beløb, at **Gl. B1** som følge af de sagsøgtes forhold var erstatningsansvarlig, og at tabet kan opgøres som sket. Finansiell Stabilitets erstatningskrav kan kun tages til følge, hvis de sagsøgte har udvist ansvarspådragende adfærd over for **Gl. B1** i forbindelse med **Gl. B1** fondens køb af pantebreve i december 2007.

Det er uvist, hvilket udfald retssagerne mellem **Gl. B1** fondens konkursbo, Finansiell Stabilitet og **Bank 10** ville have fået, og der er kun i begrænset omfang under denne sag redegjort for de synspunkter, parterne gjorde gældende under retssagerne, og de overvejelser, der førte til indgåelsen af forliget.

Det var **Bank 10**, som finansierede **Gl. B1** fondens køb af pantebrevsporteføljen fra **V13 A/S** ved at stille en kredit på 200 mio. kr. til rådighed for fonden.

Ifølge forklaringerne fra **Part K** og **Part L** var det meningen, at **Bank 10** og **Gl. B1** fuldt ud skulle garantere pantebrevene over for **Gl. B1** fonden, men det kan efter bevisførelsen ikke lægges til grund, at det rent faktisk skete. Landsretten lægger efter en samlet vurdering af bevisførelsen – herunder forklaringerne vedrørende **Gl. B1** fon-

De sagsøgte ledelsesmedlemmer [redacted] Part A, [redacted] Part B, [redacted] Part C, [redacted] Part D, [redacted] Part E, [redacted] Part F, [redacted] Part G, [redacted] Part H, [redacted] Part I, [redacted] Part J, [redacted] Part K og [redacted] Part L frifindes herefter for kravet under post 4 i påstand 28.

For så vidt angår de sagsøgte Part P, statsautoriseret revisor [redacted] Part N, statsautoriseret revisor [redacted] Part M og statsautoriseret revisor [redacted] Part O henvises til afsnittet herom.

V9 A/S (PÅSTAND 29)

Finansiel Stabilitet har i påstand 29 opgjort sit tab til 46.782.500 kr. Beløbet angives at vedrøre dels en provision på 1.250.000 kr., dels et tab på 45.532.500 kr. ved bankens køb af aktierne i [redacted] V9 A/S fra en kreds af investorer.

Landsretten lægger til grund, at [redacted] Gl. B1 fonden den 30. december 2006 for 465 mio. kr. købte fem erhvervsejendomme af [redacted] V43 A/S, som i den forbindelse indgik en aftale med fonden om at leje ejendommene. Den 30. marts 2007 blev [redacted] V9 A/S stiftet af [redacted] Gl. B1 fonden, og i den forbindelse apportindskød fonden de fem erhvervsejendomme til en værdi af 488 mio. kr.

Ved et prospekt af 4. juni 2007 blev 995.000 stk. nye aktier a nominelt 100 kr. i [redacted] V9 A/S [redacted] udbudt til salg til kurs 105 svarende til i alt 104.475.000 kr. Tegningsperioden var fra den 11. til den 20. juni 2007. Da der ikke var tilstrækkeligt mange købere til de udbudte aktier, måtte [redacted] Gl. B1 fonden aftage størstedelen af aktierne i henhold til en tegningsgaranti, idet fonden erhvervede 809.200 stk. aktier.

I forbindelse med et møde den 3. september 2007 på [redacted] Restaurant 2 i Aarhus, hvis hovedtema var [redacted] Vidne 42's planer om et nyt pantebrevsselskab, drøftede [redacted] Part K og [redacted] V1 sidst på mødet et salg af nogle af [redacted] Gl. B1 fondens aktier i [redacted] V9 A/S [redacted] til en kreds af investorer med to af bankens kunder, [redacted] Vidne 26 og [redacted] Vidne 42

█. Vidne 26 udfærdigede et notat om mødet, hvori det blandt andet anføres, at ”efter 1 – til max. 1½ års løbetid tilbagekøber banken aktierne”. Det kan efter bevisførelsen ikke lægges til grund, at banken dengang blev gjort bekendt med notatet.

Den 25. september 2007 købte kredsen af investorer gennem Gl. B1 i alt 500.000 stk. aktier i V9 A/S af Gl. B1 fonden til kurs 102 svarende til en samlet pris på 51 mio. kr. Fire investorer, Virksomhed 113 A/S, Holding 20, V114 A/S og V105 ApS, købte hver 100.000 stk. aktier for 10,2 mio. kr., og to investorer, V115 A/S og Virksomhed 92 ApS, købte hver 50.000 stk. aktier for 5,1 mio. kr. Investorernes køb af aktierne blev finansieret af Gl. B1 ved seks kassekreditkontrakter af 19. og 21. september 2007, hvoraf fire var på 12 mio. kr. og to på 6 mio. kr.

Forud for aktiehandelen havde Vidne 42 ved brev af 20. september 2007 rettet henvendelse til V1 i Gl. B1 med anmodning om udbetaling af provision på i alt 1.250.000 kr. i forbindelse med handelen. Landsretten lægger til grund, at der i overensstemmelse hermed blev udbetalt en provision på i alt 1.250.000 kr. fordelt med 350.000 kr. til Vidne 23, 250.000 kr. til Vidne 27 og 650.000 kr. til Virksomhed 122 ApS.

Beløbet på 1.250.000 kr. blev i første omgang trukket på en konto i banken betegnet ”Diverse kreditorer pantebreve” (Kontonr. 42) den 4. oktober 2007, men efter bevisførelsen må det lægges til grund, at beløbet i sidste ende blev afholdt over en kassekredit (Kontonr. 51) tilhørende Virksomhed 38 A/S, der var et datterselskab af Gl. B1 fonden. På ejendomsselskabets kassekredit i Gl. B1 blev der således den 8. januar 2008 hævet et beløb på 1,5 mio. kr. med teksten ”Prov. V9 A/S salg aktier”, hvoraf der samme dag blev indsat 1.250.000 kr. på kontoen betegnet ”Diverse kreditorer pantebreve” (Kontonr. 42).

Finansiel Stabilitets erstatningskrav på 1.250.000 kr. vedrørende provisionen kan allerede som følge heraf ikke tages til følge, idet provisionen ikke blev betalt af banken. Landsretten bemærker herved, at Virksomhed 38 A/S' kassekredit i banken i hvert fald som udgangspunkt må anses for at være et mellemværende mellem ejendomsselskabet og banken, således at bankens eventuelle tab på kassekrediten ikke kan kræves erstattet af

de sagsøgte. Der ses ikke at være tilvejebragt grundlag for at fravige dette udgangspunkt, da det ikke kan anses for bevist, at banken har lidt et tab på kassekrediten, der er forårsaget af de sagsøgte.

Ifølge aftaler indgået med de enkelte investorer købte **Ny B1** i april/maj 2010 aktierne i **V9 A/S** fra investorerne til den oprindelige kurs på 102 svarende til 51 mio. kr. Som led i aftalerne skulle banken tilbageføre ”alle renter tilskrevet på aktiekøbslåne, i alt 51 mio. kr., siden september 2007”. Bankens køb af aktierne er beskrevet i et internt notat af 19. maj 2010 til bankens bestyrelse, hvori det blandt andet anføres, at banken som långiver og pantnaver havde den fulde risiko på aktierne.

Finansiel Stabilitet har gjort gældende, at **Part K** på bankens vegne mundtligt havde givet en købsgaranti, og at han i den anledning er erstatningsansvarlig. Desuden er **Part A** efter Finansiell Stabilitets opfattelse erstatningsansvarlig, idet Finansiell Stabilitet har gjort gældende, at han blev orienteret af **Part K**.

Der er afgivet divergerende forklaringer om, hvorvidt **Part K** på vegne af banken mundtligt gav en ”tilbagekøbsgaranti” under mødet på **Restaurant 2** den 3. september 2007 mellem **Part K**, **V1**, **Vidne 26** og **Vidne 42**.

Forklaringerne fra alle fire deltagere i mødet den 3. september 2007 må forstås således, at spørgsmålet om ”tilbagekøb” af aktierne blev drøftet på mødet, om end der ikke er enighed om det nærmere indhold af drøftelserne. Ifølge **Part K's** og **V1's** forklaringer var der ikke tale om en garanti for, at banken senere ville ”tilbagekøbe” aktierne.

Forklaringerne fra **Vidne 26** og **Vidne 42** om en garanti støttes i nogen grad af, at banken stillede kreditter til rådighed, som dækkede rentetilskrivninger i en periode på 2 år. **Part K** har imidlertid forklaret, at ”der skulle laves en kredit med plads til rentetilskrivning for at give en god start”. **V1** har forklaret, at ”De lavede plads på kreditterne til påløbne renter i to år. Det var ikke sædvanligt, da der normalt ville være et afkast, der kunne betale renten. Her var det værdistigningen, der skulle bære det”.

I relation til spørgsmålet om en ”tilbagekøbsgaranti” kan forklaringerne fra **Vidne 22**, **Vidne 23**, **Vidne 27**, **Vidne 28** og **Vidne 33** kun til-

lægges begrænset bevismæssig værdi, eftersom de ikke selv deltog i mødet på Restaurant 2 den 3. september 2007.

Den omtvistede "tilbagekøbsgaranti" skulle i givet fald være afgivet mundtligt godt tre uger før salget af V9 A/S-aktierne under mødet på Restaurant 2, hvorunder i hvert fald hovedparten af de senere erhververe af aktierne ikke var repræsenteret. Mødet havde et andet hovedtema, og V9 A/S-aktierne blev drøftet sidst på mødet uden for dagsordenen. Omstændighederne ved mødet taler for, at drøftelserne vedrørende V9 A/S-aktierne alene har været af foreløbig karakter, og at der ikke blev indgået bindende aftaler herom. Efter karakteren af dispositionen må det anses for at have ligget uden for Part K's bemyndigelse at give en sådan "tilbagekøbsgaranti" på bankens vegne, hvilket i sig selv taler imod, at han skulle have afgivet en garanti under mødet.

Det forekommer i sig selv ikke sandsynligt, at en bank ved salg af aktier ville give en "tilbagekøbsgaranti" med det indhold, der fremgår af notatet fra Vidne 26, som var meget fordelagtigt for køberne. Det er vanskeligt at se, hvilken interesse Gl. B1 skulle have i at påtage sig en sådan forpligtelse. Sælgeren af V9 A/S-aktierne var ikke Gl. B1, men Gl. B1-fonden, hvilket i hvert fald må have stået klart for Part K. Det taler imod, at han skulle have afgivet en garanti om, at banken ville "tilbagekøbe" aktierne.

Det har formodningen imod sig, at en bank mundtligt ville forpligte sig til at "tilbagekøbe" aktier for i alt 51 mio. kr., uden at det kom til udtryk i skriftlige dokumenter udfærdiget af banken. Som køber af aktierne ville det også have været naturligt at sikre sig en eventuel garanti på skrift, navnlig hvis man ikke selv havde deltaget i drøftelserne med banken. Der foreligger imidlertid ikke en skriftlig "tilbagekøbsgaranti" i forhold til nogen af køberne.

Det må lægges til grund, at bankens bestyrelse ikke har bevilget en "tilbagekøbsgaranti", og der er ikke bogført en "tilbagekøbsgaranti" i banken. Bestyrelsen blev ikke orienteret om en "tilbagekøbsgaranti", heller ikke i forbindelse med at bestyrelsen fik forelagt lånene til de selskaber, der købte V9 A/S-aktierne, til efterbevilling eller efterretning. Det må endvidere lægges til grund, at bestyrelsesformanden, Part A, heller ikke særskilt blev orienteret om en "tilbagekøbsgaranti".

Efter en samlet vurdering af bevisførelsen kan det ikke anses for godtgjort, at banken (Finansiel Stabilitet) var retligt forpligtet til at købe V9 A/S-aktierne fra kredsen af investorer i henhold til en "tilbagekøbsgaranti". Det kan således ikke anses for godtgjort, at Part K – eller andre repræsentanter for banken – har givet en "tilbagekøbsgaranti" på bankens vegne og derved udvist ansvarspådragende adfærd.

Finansiel Stabilitet har endvidere gjort gældende, at det var ansvarspådragende at bevilge kreditterne til de seks investorer, og at bankens tab ved bevillingerne udgør tabet ved "tilbagekøbet" af aktierne. Finansiel Stabilitet har i den forbindelse anført, at hvis banken ikke havde foretaget dette "tilbagekøb", ville banken have lidt samme tab, idet selskaberne ikke havde nogen tilbagebetalingsevne.

De bevillinger, som Finansiel Stabilitet gør gældende var ansvarspådragende, blev givet til en række investorer i kredsen omkring Vidne 42 og Vidne 26, hvoraf nogle allerede var kunder i banken. Bevillingerne blev givet forud for finanskrisen, idet fem af bevillingerne blev givet i oktober 2007 og en i december 2007. Gl. B1 var i forvejen involveret i V9 A/S-projektet, idet banken i marts 2007 havde bevilget en sagsgaranti på 295 mio. kr. og en udlægskredit på 200 mio. kr. til Gl. B1-fonden i tilknytning til projektet, og i maj 2007 havde banken bevilget en kassekredit på 25 mio. kr. til V9 A/S.

Bevillingerne til investorerne var medtaget på bestyrelsesmøder i banken den 29. oktober 2007 og den 4. februar 2008, hvor Part K, Part L og den samlede bestyrelse var til stede, bortset fra at Part F ikke var til stede på sidstnævnte møde.

Kassekreditten på 12 mio. kr. til Virksomhed 113 A/S blev bevilget den 21. oktober 2007 af Part K som presserende. Bevillingen blev forelagt bestyrelsen til efterbevilling på et bestyrelsesmøde den 29. oktober 2007. Det fremgik blandt andet af LEO-systemet, at Virksomhed 113 A/S var ejet af Vidne 26's hustru og havde været kunde i banken siden den 1. januar 1999, at selskabet i årene 2001-2006 havde haft et positivt resultat efter skat, og at dets egenkapital i 2006 var ca. 8,4 mio. kr.

Kassekreditten på 12 mio. kr. til **Holding 20** blev bevilget den 21. oktober 2007 af **Part K** som presserende. Bevillingen blev forelagt bestyrelsen til efterbevilling på et bestyrelsesmøde den 29. oktober 2007. Det fremgik blandt andet af LEO-systemet, at kundeforholdet var etableret den 31. oktober 2005, at selskabet i årene 2004-2006 havde haft et positivt resultat efter skat, og at dets egenkapital i 2006 var ca. 1,4 mio. kr. **Person 203** og **Vidne 27** havde ifølge sikkerhedsoversigten i LEO-systemet stillet selvskyldnerkaution.

Kassekreditten på 12 mio. kr. til **V114 A/S** blev bevilget den 21. oktober 2007 af **Part K** som presserende. Bevillingen blev forelagt bestyrelsen til efterbevilling på et bestyrelsesmøde den 29. oktober 2007. Det fremgik blandt andet af LEO-systemet, at selskabet var nystartet og ejet af **Vidne 26's** svigersøn, **Vidne 33** , hvis erhvervsmæssige forhold var beskrevet, og at kundeforholdet var etableret den 21. september 2007.

Kassekreditten på 12 mio. kr. til **V105 ApS** blev bevilget den 21. oktober 2007 af **Part K** . Bevillingen blev forelagt bestyrelsen til efterretning på et bestyrelsesmøde den 29. oktober 2007. Det fremgik blandt andet af LEO-systemet, at kundeforholdet var etableret i oktober 2007, og at selskabet var ejet af **Vidne 28** og **Person 10** (**Virksomhed 42, Rødovre**)". Der er under sagen fremlagt årsrapporter for **V105 ApS** for 2003/2004, 2004/2005 og 2005/2006, hvoraf det fremgår, at selskabet i disse regnskabsår havde et positivt resultat efter skat, og at dets egenkapital i 2005/2006 var ca. 8 mio. kr.

Kassekreditten på 6 mio. kr. til **V115 A/S** blev bevilget den 22. oktober 2007 af **Part K** som presserende. Bevillingen blev forelagt bestyrelsen til efterbevilling på et bestyrelsesmøde den 29. oktober 2007. Det fremgik blandt andet af LEO-systemet, at kundeforholdet var etableret i 2007, at årets resultat efter skat i 2006 var 346.000 kr., og at selskabets egenkapital i 2006 var negativ med 628.000 kr. **Vidne 22** , som var ejer af **V115 A/S** , havde ifølge sikkerhedsoversigten i LEO-systemet stillet selvskyldnerkaution. Ifølge virksomhedsprofilen i LEO-systemet havde banken engagementer med andre selskaber tilhørende **Vidne 22** .

Kassekreditten på 6 mio. kr. til **Virksomhed 92 ApS** blev bevilget den 12. december 2007 af **Part K**. Bevillingen blev forelagt bestyrelsen til efterretning på et bestyrelsesmøde den 4. februar 2008. Det fremgik blandt andet af LEO-systemet, at kunde-forholdet var etableret i september 2006, at årets resultat efter skat var positivt i 2004 og 2005, men negativt i 2006 med 181.000 kr., og at egenkapitalen i 2006 var 43.000 kr. **Vidne 23**, **Vidne 42** og **Person 202** havde ifølge sikkerhedsoversigten i LEO-systemet stillet selvskyldnerkaution.

Kreditterne blev ydet til køb af aktier i **V9 A/S**, og som sikkerhed fik banken for alle kreditternes vedkommende håndpant i de købte **V9 A/S**-aktier. Det må antages, at **V9 A/S** – som var et projekt udviklet inden for **Gl. B1** koncernen – på daværende tidspunkt blev anset som et godt investeringsprojekt, selv om det havde vist sig vanskeligt at afsætte de udbudte aktier. **V9 A/S** eksisterer fortsat, og ifølge årsrapporten for 2017 var bruttoresultatet cirka 22 mio. kr.

Finansiel Stabilitet har aldrig iværksat et inddrivelsesforløb, og kreditterne blev indfriet, da banken senere købte aktierne. Der er således ikke konstateret et tab på selve kreditterne.

At der blev trukket på kreditterne ultimo september 2007, før der forelå formelle bevillinger, kan ikke i sig selv føre til, at bevillingerne er uforsvarlige, og dette forhold ses ikke at have haft betydning for, om der indtrådte tab.

Det kan på denne baggrund og under hensyn til bevisførelsen i øvrigt ikke anses for godt-gjort, at det var uforsvarligt at bevilge kreditterne.

Finansiel Stabilitet har som nævnt opgjort sit tab ved bankens køb af aktierne i **V9 A/S** fra investorerne til 45.532.500 kr. svarende til købesummen (eksklusive renter) på 51 mio. kr. fratrukket markedsværdien af aktierne, som ifølge Finansiell Stabilitet udgjorde 5.467.500 kr. på tidspunktet for overdragelsen. Kravet er bestridt af de sagsøgte.

Selv hvis det havde været uforsvarligt at bevilge kreditterne, havde Finansiell Stabilitet ikke uden videre krav på at få erstattet sit eventuelle tab ved købet af **V9 A/S**-aktierne fra investorerne. Finansiell Stabilitet kunne kun få fuldt ud medhold i dette krav, hvis det måtte

lægges til grund, at aftalen om købet af aktierne indebar en tabsbegrænsning (eller i det mindste var neutral) set i forhold til det fremtidige tab, som banken ellers ville have lidt på de bevilgede kreditter til investorerne.

Der knytter sig så stor usikkerhed til størrelsen af det tab, som banken eventuelt havde lidt, såfremt banken i stedet for at købe aktierne havde ladet kreditterne løbe videre, at der ikke ville være tilstrækkeligt grundlag for skønsmæssigt at fastsætte en erstatning.

Landsretten bemærker, at bevillingerne til [redacted] V105 ApS og [redacted] Virksomhed 92 ApS alene var medtaget på bestyrelsesmøderne henholdsvis den 29. oktober 2007 og den 4. februar 2008 til efterretning.

[redacted] Part L var ikke involveret i bevillingerne af kreditterne til køb af [redacted] V9 A/S-aktier og kan allerede af denne grund ikke gøres ansvarlig for dem.

De sagsøgte [redacted] Part A, [redacted] Part B, [redacted] Part C, [redacted] Part D, [redacted] Part F, [redacted] Part G, [redacted] Part H, [redacted] Part I, [redacted] Part J, [redacted] Part K og [redacted] Part L findes herefter for påstand 29.

[redacted] V9 ApS (PÅSTAND 30)

Finansiel Stabilitet har nedlagt påstand om, at [redacted] Part K skal betale en erstatning på 2.083.741,67 kr., der angives at udgøre tabet på et pantebrev, der blev tilbagekøbt af [redacted] Gl. B1 fra [redacted] V9 ApS.

[redacted] V9 ApS var ejet af [redacted] Part K's hustru. [redacted] Part K har forklaret, at [redacted] V1 håndterede køb og salg af pantebreve for selskabet, og at pantebrevene ikke var garanterede.

[redacted] V9 ApS købte den 27. december 2006 et pantebrev af [redacted] Gl. B1 med et pålydende på 5 mio. kr. med pant i ejendommen [redacted] Matr.nr. 52, beliggende [redacted] Adresse 105, [redacted] By 2, der blev lagt i sikkerhedsdepot i banken den

27. marts 2007. Debitor i henhold til pantebrevet var [redacted] V30 ApS [redacted]. [redacted] Part K [redacted] har forklaret, at han blev klar over investeringsselskabets køb af pantebrevet, da han så afregningsnotaen.

[redacted] V30 ApS [redacted] anmeldte betalingsstandsning den 30. maj 2008. Det lægges efter bevisførelsen til grund, at [redacted] Part K [redacted] den 12. juni 2008 modtog en mail om betalingsstandsningen fra [redacted] P165 [redacted], som var ansat i banken, hvori det blandt andet var anført, at ”Vi anmelder dit krav i betalingsstandsningen”. Mailen var vedhæftet en cirkulæreskrivelse fra tilsynet. [redacted] Part K [redacted] har forklaret, at han ikke husker mailen af 12. juni 2008, og at han ikke var klar over, at [redacted] V30 ApS [redacted] var under betalingsstandsning – [redacted] V1 [redacted] fortalte ham det ikke.

[redacted] Vidne 43 [redacted], som var kunde i banken, har til en politirapport af 24. januar 2011 forklaret, at han i juni 2008 blev ringet op af en medarbejder fra pantebrevsafdelingen i [redacted] Gl. B1 [redacted], som oplyste, at hans pantebrev i [redacted] V30 ApS [redacted] var nødlidende, og at han havde tabt de penge, han havde til gode på pantebrevet. [redacted] Vidne 43 [redacted] tilkendegav, at pantebrevet var forsikret, og 10-15 minutter efter ringede medarbejderen og oplyste, at det var korrekt. [redacted] Vidne 43 [redacted] har endvidere forklaret, at han nogle dage efter ringede til [redacted] Part K [redacted] og nævnte sin oplevelse under samtalen med medarbejderen.

[redacted] Part K [redacted] har forklaret, at han på et tidspunkt blev ringet op af [redacted] Vidne 43 [redacted], der var utilfreds med nogle pantebreve, efter at [redacted] V30 ApS [redacted] havde fået negativ omtale i medierne. [redacted] Part K [redacted] kontaktede i den forbindelse [redacted] V1 [redacted], som oplyste, at de ville tage pantebrevene tilbage. [redacted] V1 [redacted] oplyste i samme forbindelse, at [redacted] Part K's [redacted] hustrus selskab havde et sideordnet pantebrev i samme ejendom, som banken også ville købe tilbage. Ifølge [redacted] Part K [redacted] gav [redacted] V1 [redacted] udtryk for, at der ingen risiko var for banken i relation til pantebrevene.

Den 23. juni 2008 tilbagekøbte banken pantebrevet fra [redacted] V9 ApS [redacted] for 4.917.048,32 kr. (inklusive påløbne renter) svarende til kurs 100, selv om der ikke forelå nogen garanti vedrørende pantebrevet. Den 4. juli 2008 blev [redacted] V30 ApS [redacted] taget under konkursbehandling.

Landsretten lægger efter bevisførelsen til grund, at **Part K** var bekendt med, at hans hustru investeringsselskab havde købt pantebrevet af banken, og at der ikke var knyttet nogen garanti til pantebrevet. Det lægges endvidere til grund, at **Part K** var bekendt med, at **V30 ApS** havde anmeldt betalingsstandsning, og at banken derefter ville tilbagekøbe pantebrevet fra investeringsselskabet. Det må have stået **Part K** klart, at der var risiko for, at banken ved at tilbagekøbe pantebrevet ville lide et tab, der ellers ville have ramt hustruens investeringsselskab. Som bankens administrerende direktør påhvilede det i denne sammenhæng **Part K** at varetage bankens interesser frem for sin hustru. Banken ses ikke at have haft en forretningsmæssig interesse i at tilbagekøbe pantebrevet fra hustruens selskab.

Ved under disse omstændigheder i hvert fald stiltiende at acceptere bankens tilbagekøb af pantebrevet – uden at foranledige spørgsmålet forelagt for bestyrelsen – har **Part K** udvist ansvarspådragende adfærd over for banken, og han er derfor erstatningsansvarlig for bankens tab ved dispositionen.

Finansiel Stabilitet gør gældende, at tabet udgør 2.083.741,67 kr. svarende til bankens købspris for pantebrevet på 4.917.048 kr. med fradrag af provenuet ved tvangsauktionen over ejendommen på 2.833.306,33 kr.

Debitor i henhold til pantebrevet var som nævnt **V30 ApS**, der blev taget under konkursbehandling den 4. juli 2008. Dividenden til de simple kreditorer i konkursboet **V30 ApS** er ikke oplyst, da boet efter det oplyste endnu ikke er afsluttet. Ifølge en redegørelse i medfør af konkurslovens § 125, stk. 4, af 9. november 2016 udgjorde boets aktiver 9.655.890,68 kr. og dets passiver 3.376.949.745,64 kr. (heri ikke medregnet § 93-omkostninger). Finansiel Stabilitet har i ”Sammenfattende processkrift – tabsopgørelse” af 15. marts 2019 på side 222 tilkendegivet, at ”Såfremt sagsøgte bliver dømt til at betale det indtalte beløb under påstand 30, og betaler, vil sagsøgte modtage transport i en eventuel dividende fra boet efter **V30 ApS**”. Den omstændighed, at konkursboet **V30 ApS** ikke er afsluttet, er herefter ikke til hinder for, at der kan gives Finansiel Stabilitet medhold.

Banken afslog i en mail af 1. august 2008 fra kundechef **Vidne 35** et indikativt købs-tilbud fra **V116 A/S** på ejendommen **Adresse 105** på 20 mio. kr. med henvis-

ning til, at **V84 A/S** havde vurderet ejendommen til 32 mio. kr. ved forceret salg. På det tidspunkt var **Part K** stadig direktør i banken, men det kan ikke lægges til grund, at han var involveret i beslutningen om afslaget. Ejendommen blev senere solgt på tvangsauktion den 26. august 2009 for 17 mio. kr.

Det lægges til grund, at **V84 A/S** som anført i **Vidne 35's** mail af 1. august 2008 havde vurderet ejendommen **Adresse 105** til 32 mio. kr. ved forceret salg, og det kan på den baggrund ikke anses for kritisabelt, at banken afslog det indikative købstilbud på 20 mio. kr. Tabet ved det senere salg af ejendommen på tvangsauktion den 26. august 2009 blev cirka 3 mio. kr. større, end hvis ejendommen var blevet solgt for 20 mio. kr., svarende til cirka 0,5 mio. kr. for hvert af de seks sideordnede pantebreve. Det er i imidlertid tvivlsomt, om et salg af ejendommen til 20 mio. kr. kunne være gennemført, blandt andet fordi det forudsatte accept fra efterstående panthavere, som i givet fald ikke ville opnå dækning. Landsretten finder det ikke godtgjort, at Finansiell Stabilitet (eller banken) har tilsidesat sin tabsbegrænsningspligt.

Part K havde ved sin ansvarspådragende adfærd påført banken risiko for at lide tab på pantebrevet, og tabet på godt 2 mio. kr. må anses for en påregnelig følge af hans adfærd.

Part K skal herefter betale 2.083.741,67 kr. vedrørende påstand 30.

Der har ifølge oplysningerne i stævningen tidligere under en voldgiftssag mellem **Part K** og Finansiell Stabilitet været fremsat et erstatningskrav vedrørende dette forhold, men landsretten har forstået det således, at parterne i stedet har ønsket forholdet behandlet under denne retssag. Finansiell Stabilitet har under denne retssag først nedlagt påstand om betaling af erstatning vedrørende dette forhold i processkrift 6 af 28. april 2017, der blev modtaget i landsretten den 1. maj 2017. Som sagen foreligger oplyst, bestemmer landsretten herefter, at beløbet skal forrentes med procesrente fra den 1. maj 2017, jf. rentelovens § 3, stk. 5. Der foreligger ikke oplysninger om særlige forhold, som kan begrunde, at der skal betales en lavere rente, jf. rentelovens § 5, stk. 3.

Part K har udvist ansvarspådragende adfærd som led i udførelsen af sit hverv som administrerende direktør i banken. Henset hertil og til karakteren af forholdet samt

erstatningens størrelse er der ikke grundlag for at lempe erstatningsansvaret i medfør af den dagældende aktieselskabslovs § 143 (nu selskabslovens § 363) eller erstatningsansvarslovens § 23 eller § 24.

LEJE AF VILLA I MARBELLA OG TILBAGEKØB AF TO PANTEBREVE (PÅSTAND 31)

Finansiel Stabilitet har nedlagt påstand om, at **Part K** skal betale en erstatning på 3.973.098,54 kr., der angives at vedrøre et tab på 600.000 kr. på en afkastgaranti og et tab på 3.373.098,54 kr. på to pantebreve, der blev tilbagekøbt af **Gl. B1** fra **Vidne 32**.

Landsretten lægger til grund, at **Gl. B1** fonden i en 3-årig periode fra februar 2006 til februar 2009 lejede en villa i Marbella i Spanien til brug for fondens og bankens ledelse, og at der blev indgået aftale med udlejer, **Vidne 32**, om en årlig leje på 140.000 kr. Samtidig ydede **Gl. B1** **Vidne 32** en investeringskredit til køb af pantebreve.

Der er mellem parterne tvist om, hvorvidt banken i den forbindelse garanterede **Vidne 32** et årligt afkast på 200.000 kr. af investeringerne i pantebreve i en periode på 3 år. Finansiel Stabilitet gør gældende, at **Part K** har handlet ansvarspådragende ved at udstede en sådan garanti til **Vidne 32**, og at tabet udgør et beløb på 600.000 kr., der blev betalt af banken i henhold til garantien. Det bestrides af **Part K**.

Der foreligger ikke nogen skriftlig garanti, og der er heller ikke oplyst noget om, at en sådan garanti skulle være bogført i banken.

Spørgsmålet om et årligt afkast på 200.000 kr. er omtalt i mails af 24. april og 16. juli 2008 fra **P56** og en udateret henvendelse fra **V1** til **P56**. I et notat af 29. december 2008 fra **Adv.f.1** omtales en garanti, som ifølge oplysninger fra **Person 30** ”har indebåret, at **Gl. B1** over de seneste tre år årligt har måttet udbetale kompensationsbeløb til **Vidne 32**”.

Thi kendes for ret:

Part K skal betale 2.083.741,67 kr. med procesrente fra den 1. maj 2017 til Finansiell Stabilitet SOV.

Boet efter Part A, Part B, Part C, Part D, Part E, Part F, Part G, Part H, Part I, Part J, Part L, Part P A/S, Part M, Part N og Part O frifindes.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger til boet efter Part A med 125.000 kr.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende Part A til statskassen med 13.000.000 kr.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende Part B til statskassen med 14.500.000 kr.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger til Part C med 125.000 kr.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende Part C, Part E, Part F og Part I til statskassen med 16.252.392,40 kr.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende Part D, Part G og Part H til statskassen med 15.750.000 kr.

Finansiell Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger til Part J med 125.000 kr.

Finansiel Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende **Part J** til statskassen med 14.375.000 kr.

Finansiel Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger til **Part K** med 250.000 kr.

Finansiel Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende **Part K** til statskassen med 14.250.000 kr.

Finansiel Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger til **Part L** med 125.000 kr.

Finansiel Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger vedrørende **Part L** til statskassen med 14.375.000 kr.

Finansiel Stabilitet SOV skal betale sagsomkostninger til **Part P A/S**, **Part M**, **Part N** og **Part O** med 17.665.610,55 kr.

I øvrigt skal ingen af parterne betale sagsomkostninger til nogen anden part eller til statskassen.

Det idømte skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Torben Geneser

Mogens Heinsen

Rikke Foersom